

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Paskutiniąją senųjų metų dieną patvirtintas finansinis memorandumas dėl Europos komisijos PHARE specialiosios paramos programos Ignalinos atominės elektrinės sustabdymui bei Lietuvos energetikos sektoriaus reformoms. Pirmaisiais šios programos metais skiriama 10 milijonų eurų. Pagal memorandumo projektą, pirmiausia būtų skiriama pagalba pradiniam įgyvendinimui.

- Lietuvos diplomatai tikisi, kad dvišaliuose santykiuose su staigiai pasikeitusia Rusija bus tęsiamas pragmatiškas ir konstruktyvus dialogas abiem šalims rūpimais klausimais. Tai pabrėžiama Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pranešime, komentuojant Rusijos Federacijos Prezidento Boriso Jelcino atsistatydinimą ir tai, kad laikino šalies vadovo įgaliojimus jis perdavė premjerui Vladimirui Putinui. Pasak pranešimo, tikimasi toliau stiprinti pastaruoju metu vyravusią geros kaimynystės dvasią tarp Lietuvos ir Rusijos, plėtoti bendradarbiavimą įvairiose srityse, remiantis abipusės naudos, supratimo ir pagarbos principais.

- Ministras pirmininkas Andrius Kubilius per valstybinę Lietuvos televiziją kreipėsi į Lietuvos žmones. Jo žodžiais, jis jaučia pareigą atsiprašyti už tai, kad nepajėgė padaryti visko, ką žadėjo, kad šandien reikia daryti skausmingus sprendimus. Andrius Kubilius padėkojo už žmonių santūrumą ir už tai, kad Vyriausybei suteikta galimybė atlikti svarbiausius darbus. Anot premjero, jis pasiryžęs padaryti viską, kad gyvenimas pradėtų gerėti.

- Lietuvos Seimas tik po didelių ginčų ir diskusijų priėmė kitų metų valstybės biudžetą bei su juo susijusias kitų įstatymų pataisas. Už biudžeto įstatymą balsavo 69 Seimo nariai, susilaikė 4. Prieštaraujančių nebuvo, nes balsavime nedalyvavo opozicinių frakcijų atstovai. 2000-ųjų metų valstybės biudžeto deficitas sieks 800 mln. litų. Prezidentas Valdas Adamkus žadėjo pasirašyti biudžeto įstatymą.

- Vidutinio vilniečio šventinis pirkinys krepšelis atrodė maždaug taip - kelių rūšių silkės ar žuvys, indelis majonezo, butelis aliejaus, pora kilogramų miltų, šiek tiek saldumynų, viena višta, po butelį "Alitos" šampano, lietuviškos degtinės ir pigiausio vengriško ar bulgariško vyno. Egzotiškiausia prekė šiame krepšelyje - kilogramas mandarinų. Turtin-gesnio vilniečio krepšelyje vietoj vištos ir vengriško vyno - žąsis ir Lietuvoje išpilstytas prancūziškas vynas. Dar turtin-gesnės šeimos šventinį stalą papildė kalakutas ir vynas iš Prancūzijos ar Italijos.

B. JELCINO ATSISTATYDINIMĄ V. ADAMKUS LAIKO "GERU ŽINGSNIU"

Prezidentas Valdas Adamkus netikėtą Rusijos šalies vadovo Boriso Jelcino atsistatydinimą vertina kaip labai reikšmingą ir gerą žingsnį. "Turbūt visi matėme, kad B.Jelcin paskutiniaisiais metais nebuvo pajėgus pats daryti sprendimų - kažkas tai darė už jį", gruodžio 31 d. žurnalistams sakė V. Adamkus. Pasak jo, kai kažkas sprendimus daro "už nugaros", galima tikėtis įvairiausių netikėtumų. "Aš manau, - sakė Prezidentas, - kad pasaulio politikai tikrai sveikins šitą Rusijos politinį pasikeitimą, kuris artimiausiu metu išryškės".

Gruodžio 31 d. vidurdienį iš

Premjeras Vl. Putin

Buvęs Rusijos šalies vadovas Boris Jelcen (deš.)

Rusijos Prezidento pareigų pasitraukęs 68 metų B.Jelcin šalies vadovo pareigas laikinai pavedė eiti Premjerui Vladimirui Putinui, kurį yra pavadinęs savo įpėdiniu. Nors pastaruoju metu B.Jelcin dažnai sirguliavo, tačiau pareikšdamas apie savo atsistatydinimą jis sakė, kad taip nusprendė pasiegti visai ne dėl sveikatos problemų, o dėl "įvairiausių priežasčių".

Nauji Prezidento rinkimai

Rusijoje bus surengti jau kovo 26 dieną. "Aišku, tai turės didelės įtakos tarptautinėje politikoje, kadangi visi su dideliu dėmesiu žiūrės, kas pakeis B. Jelciną", - komentavo V. Adamkus. Pasak jo, dar nežinia, ar tai bus radikalus Rusijos politikos posūkis visiškai nauja kryptimi, ar dabartinė politika bus tęsiama toliau. V. Adamkaus teigimu, akivaizdu, kad nuo šiol Rusijos politika bus šiek tiek savarankiškesnė.

ELTA

VAIDOTAS ŽUKAS APDOVANOJAMAS S. LOZORAIČIO PREMIJA

Lietuvos žurnalistų draugija 1999-ųjų metų Stasio Lozoraičio premiją paskyrė radijo ir televizijos žurnalistui, dailininkui Vaidotui Žukui. Apdovanojimas suteikiamas už Nacionalinio radijo savaitines laidas "Vėjai" ir "Tiltai".

S. Lozoraičio premija V. Žukui įteikta per Tris karalius - šių metų sausio 6 d. Vilniaus Rotušėje.

Lygiai prieš 10 metų per Kalėdas V. Žukas Lietuvos nacionaliniame radijuje pirmą kartą po karo pradėjo religinio pobūdžio laidas, užmezgė ryšį

su užsienio fondais, kurie finansavo Katalikų "Mažosios studijos" įkūrimą. Jis subūrė ir redakciją įvairių sričių talentingų žmonių, visuomenininkų. Per 7 metus, kuomet V. Žukas vadovavo "Mažajai studijai", parengta apie 3000 radijo laidų. Už šią veiklą Lietuvos nacionalinis radijas apdovanojo žurnalistą "Auksine bite".

Pasitraukęs iš "Mažosios studijos", prieš trejetą metų V. Žukas pradėjo rengti dvi autorines savaitines laidas - "Vėjai" ir "Tiltai". Tai tiesioginiai pokalbiai, žurnalistiniai tyrimai ir

diskusijos pilietinės visuomenės temomis. "Vėjų" ir "Tiltų" laidų ideologinės nuostatos - už teisinę valstybę ir pilnutinę demokratiją, už pagarbą žmogaus būtybei ir aukštą dvasinę kultūrą, už atvirą visuomenę ir atvirą valdžią, už laisvą, modernią ir tikrai nepriklausomą žiniasklaidą.

Praėjusių metų pabaigoje pasirodė Vaidoto Žuko parengta knyga "Vilius Orvydas" apie žymųjį Žemaitijos skulptorių. Neseniai žurnalistas pradėjo vesti tiesioginę televizijos laidą "Ties riba".

ELTA

ČEČENIJOS RĖMĖJAI VILNIUJE PRIE JAV AMBASADOS SUDEGINO RUSIJOS VĖLIAVĄ

Gruodžio 30 d. Čečėnijos rėmėjai per piketą prie Jungtinių Amerikos Valstijų ambasados Vilniuje sutrypė ir sudegino Rusijos vėliavą. Į piketą susirinko apie dvidešimt žmonių. Piketą surengė Vilniaus miesto Čečėnijos nepriklausomybės rėmimo komitetas.

Su piketuotojais susitiko JAV ambasados atstovas, kuriam piketuotojai priekaištavo, jog Amerika, kaip galingoji pasaulio valstybė, neatlieka savo pareigos ir nedrausmina Rusijos.

Vilniaus miesto Čečėnijos respublikos Iškėrijos nepriklausomybės rėmimo komiteto pirmininkė Angelė Gelumbauskaitė piktinosi, kad JAV svarsto finansinę paramą Rusijai, vis pakartodama "vidaus reikalo ir kovos su terorizmu pasakėlę". "Tai absoliutus savęs ir kitų negerbimas. Liūdna, kad garšioji JAV demokratija tesugebėjo pateikti tik šitokią valdžios ir valstybės karikatūrą", sakė A. Gelumbauskaitė.

A. Gelumbauskaitė taip pat

tvirtino, kad "Amerikos prestižas Lietuvoje labai smunka". "Anksčiau Lietuva į Ameriką žiūrėjo kaip į tam tikrą laisvės gynėją, o dabar mūsų nuomonė apie Ameriką tampa vis blogesnė ir blogesnė", teigė A. Gelumbauskaitė.

Piketo dalyviai ambasados atstovui įteikė kreipimąsi JAV Senato pirmininkui Al Gore bei JAV Atstovų rūmų pirmininkui Dennisui Hastertui.

Kreipimesi prašoma pasinaudoti Lietuvos Seimo daugumos pasiūlymu Čečėnijos problemą svarstyti Jungtinių Tautų Dekolonizavimo komitete.

"Tai yra vienintelis civilizuotas ir teisinis sprendimo kelias. O JAV - tai dar ir išeitis iš negarbingos padėties", rašoma kreipimesi.

Šią savaitę 78 Lietuvos Seimo nariai laišku paragino JAV Kongresą inicijuoti Čečėnijos problemos svarstymą Jungtinių

Čečėnijos gynėjai

Tautų Dekolonizavimo komitete.

JAV ambasados atstovas piketuotojams padėkojo už laišką bei pasakė, jog "Amerika yra susirūpinusi dėl padėties Čečėnijoje".

Po susitikimo su ambasados atstovu, piketuotojai sutrypė Rusijos vėliavą, apipylė ją degiu skysčiu ir padegė. Akcijos dalyviai savivaldybės leidimo piketui neturėjo. Per pastaruosius mėnesius Čečėnijos rėmėjai Vilniuje piketavo prie įvairių valstybių ambasadų, daugiausia - prie Rusijos.

BNS

PAGROBĖJAI VYKSTA Į PAKISTANĄ

"Reuters" pranešimu, pagrobė Indijos avialinijų lėktuvą ir išmainė daugiau kaip 150 įkaitų į tris nuteistus Kašmyro separatistus, oro piratai, matyt, vyksta į Pakistaną. Šią žinią sausio 1-ąją paskelbė Indijos užsienio reikalų ministras Džasvant Singh, paminėjęs, jog pagrobėjai vyksta į Kuetos miestą Pakistane. Anksčiau tokią pat nuomonę Indijos pareigūnai išplatino "Internetu" kanalu "Rediff-on-the-Net". "Jie (pagrobėjai) leidosi į kelionę stebint mūsų žmonėms (talibams). Jų kelionės tikslas - Pakistanas", - taip sakęs "Internetu" žinias platinančiai agentūrai Afganistaną valdančio Talibano atstovas Jungtinės Amerikos Valstijose Hakim Abdul Mudžahid. "Tiksliau nežinoma, kur jie vyksta. Tačiau, žinant, kad nė viena šalis jų nesutinka įsileisti, belieka spėti, jog jie vyksta į Pakistaną", - sakęs H.Mudžahid. Pen-

kių piratų kelionės tikslas lieka paslaptis. Savaitę trukusi įkaitų drama pasibaigė gruodžio 31 d., kai Indijos valdžia sutiko paleisti laisvėn musulmonų dvasiškį ir du Kašmyro separatistus. Įkaitai buvo paleisti, kai Indijos užsienio reikalų ministras Dž. Singh atsikrdo į Afganistano miestą Kandaharo oro uostą ir atgabeno tuos tris separatistus. Po to buvo pasikeista įkaitais ir separatistais, o piratai nugabenti iš oro uosto į nežinomą vietovę Afganistano pietuose. Pakistanas visą laiką rėmė Kašmyro separatistus, todėl manoma, kad ir šį kartą oro piratai su išvaduo-tais bendrais bus įsileisti į Pakistaną. Talibai nurodė įkaitų grobėjams pasišalinti iš šalies per 10 valandų po mainų operacijos. Vis dėlto Pakistano kariškių vadovai sakė nesą tikri, jog pagrobėjai vyksta į Pakistaną. Jei taip būtų, sakė jie, pagrobėjai būsią sulaikyti pasienyje.

ELTA

ARVYDAS SABONIS - GERIAUSIAS METŲ EUROPOS KREPŠININKAS

Geriausiu 1999 metų Europos krepšininku tradicinėje Italijos laikraščio "La Gazzetta dello Sport" apklausoje pripažintas NBA lygos Portlando "Trail Blazers" vidurio puolėjas Arvydas Sabonis, surinkęs 119 taškų.

Antroji vieta - 100 taškų - atiteko serbui Dezanui Bodirogai, rungtyniaujančiam Atėnų "Panathinaikos" (Graikija) klube.

Trečias - 83 taškai - Vazės "Roosters" (Italija) komandos žaidėjas italas A. Meneghin, gerokai aplenkęs (51 tšk.) ketvitoje vietoje likusį Bolonijos "Paf" ekipos žaidėją C. Myers. NBA lygos Čikagos "Bulls" krepšininkas kroatas Tonis Kučorius šiemet tenkinosi penktąja vieta (31 tšk.).

Tarp 36 apklausoje paminėtų

krepšininkų, Italijoje rungtyniaujantis Artūras Karnišovas, kartu su vokiečiais D. Nowitzkiu ir D. Schremptu pasidalijo 19-21 vietomis (po 4 tšk.).

Bolonijos "Kinder" klubo žaidėjas Saulius Štombergas bei NBA lygos Clevelando "Cavaliers" vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas kartu su Izraelio krepšininku O. Katašu, slovėnu M. Miličiumi ir kroatu N. Prkačinu pasidalijo 22-26 vietomis (po 3 tšk.).

2 taškai apklausoje atiteko Liublianos "Olimpija" (Slovėnija) komandos gynėjui Šarūnui Jasikevičiui. Jis kartu su serbu P. Stojakovičiumi, rusu I. Kudelinu, bulgaru T. Stefanovu bei ispanu R. Duenasu dalijasi 27-31 vietomis.

Omnitel Laikas

CHURCHILL - ŽYMAUSIAS ŠIO ŠIMTMEČIO BRITANIJOS VADOVAS

Antrojo pasaulinio karo metų Didžiosios Britanijos vadovas Winston Churchill išrinktas labiausiai pasižymėjusiu XX amžiaus šalies ministru pirmininku. Šis cigaro iš burnos neišleisdavęs konservatorius garsėjo vadovavimo talentu, puikia iškalba ir dažnai mėgdavo pirštais rodyti pergales ženklą "V".

Šimtmečio rinkimuose jis išstūmė paskutinįjį ministrą pirmininką liberalą David Lloyd George į antrąją vietą.

W. Churchillio įpėdinis leiboristas Clement Atlee išrinktas trečiuoju.

BBC radijas paprašė 20 žymių istorikų, politikų ir apžvalgininkų suskirstyti pagal nuopelnus devyniolika XX am-

Winston Churchill

žiaus Britanijos vadovų. Leiboristas Tony Blair į sąrašą nebuvo įtrauktas, nes tebeina pareigas.

Omnitel Laikas

TREČDALIS BRITŲ NAUDOJASI "INTERNETU"

Daugiau kaip trečdalis suaugusių britų gali naudotis "Internetu" savo namuose arba darbe. Tai rodo gruodžio 27d. paskelbti laikraščio "Guardian" ir bendrovės ICM apklausos rezultatai. Tyrimas rodo, kad naudojimas "Internetu" plinta greičiau už bet kurią ankstesnę technologijų naujovę, iskaitant radiją ir televiziją, rašo laikraštis.

Dar sausio mėnesį "Internetu" naudojosi 29 proc. suaugusiųjų britų. Mažiau negu per metus jų padaugėjo iki 37 proc.

Tyrimas taip pat rodo, kad "Internetu" vartotojų didėjimo tempai per ateinančius metus sumažės. Tai reiškia, kad iki

2000 metų pabaigos "Internetu" galės naudotis beveik pusė suaugusiųjų gyventojų - maždaug 21 mln. žmonių. Tačiau ši šalies masto apklausa taip pat atskleidė didelius galimybių naudotis "Internetu" skirtumus tarp jaunimo ir pagyvenusių, turtingų ir neturtingų žmonių. Apklausa parodė, kad "Internetu" naudojasi 60 proc. 18-24 metų amžiaus jaunimo. Tuo pat metu juo naudojami tik 8 proc. vyresnių nei 65 metų gyventojų. Pačių turtingiausių gyventojų grupėje "Internetu" naudojasi 60 proc., o tarp neturtingiausiųjų - tik 14 proc. suaugusiųjų.

BNS

Jei ištiktų nelaimė - ar esate pasiruošęs?

Niekas nenori ir nelaukia nelaimės, bet nelaimė gali atsitikti visiems ir visada. Rodos, turime apdraudą, bet ar žinome, kokia ir kiek ta apdrauda mus apdraudžia? Yra labai svarbu pasitikrinti namo apdraudą ir turėti viso turto inventorių, kad, ištikus staigiai nelaimė: viesuliui, potvyniui, gaisrui ar dar kam, žinotume ką praradom ir kas dar liko. Žmonės įvairių gamtos nelaimių negali išvengti, bet yra žingsniai, kuriuos jie gali padaryti, kad tokiai nelaimėi ištikus galėtų kuo greičiau ir geriau visus savo finansinius reikalus sutvarkyti. Būti pasiruošęs bet kokiam atvejui yra svarbu. O dalis to pasiruošimo yra turėti pakankamą apdraudą ir visus finansinius dokumentus saugioje vietoje.

Pirmiausia reikia peržiūrėti namo apdraudą (homeowners insurance), arba nuomininko apdraudą (renter's insurance) - ar jos padengs gamtos nelaimės padarytus nuostolius? Ką ta apdrauda draudžia ir iki kokios ribos? Ar draudžia name esantį turtą, ar apdrausti ir kiti nuosavybės pastatai, kurie nesujungti su namu, pvz., garažą? Apdrauda gali būti per maža, kad apdraustų atstatymo išlaidas, naujus baldus ir t. t. Yra patartina padaryti sąrašą viso turto (baldų, paveikslų, kitų vertingų dalykų, įvairių aparatų ir t. t.), esančio name, ir kiek tai kainavo, kada jie buvo pirkti, serijų numerius, o taip pat ir tų dalykų, kurie laikomi garaže. Tas labai padėtų nelaimėi ištikus, tarantis su apdraudos bendrove dėl nuostolių padengimo. Labai padeda, tarantis su apdrauda, jei turite savo turto

vaizdajuostę arba fotografijas, nes tada apdraudos atstovams yra lengviau nustatyti turto vertę ir atitinkamai už nuostolius atlyginti.

Turto videojuostas ar nuotraukas reikia laikyti kur nors kitur, saugiai, ne name, nes, pvz., sudegus namui, sudegs ir videojuostos, ir nuotraukos.

Namo apdraudos paprastai draudžia kai kuriuos vertingus dalykus iki tam tikros ribos. Jei apdraudą turintis asmuo nori savo turtą daugiau apdrausti, tai turi už tai papildomai mokėti. Specialiai galima apdrausti brangenybes, meno vertybes, vertingus filmavimo - fotografavimo aparatus, pinigų ar pašto ženklų kolekcijas, kompiuterius.

Dažnai namų savininkai ir nuomininkai nekreipia dėmesio į apdraudą - paprastai jos gerai neperskaito ir nežino, kad paprasta namo apdrauda nedraudžia potvynio padarytų nuostolių. Potvyniai yra vienas iš dažniausiai pasitaikančių gamtos nelaimių, kasmet padaranti apie 2 milijardus dolerių nuostolių. Žmonės, gyvenant vietovėse, kur būna potvynių, gali įsigyti standartines apdraudas, draudžiančias nuo potvynių. Bet trečdalis visų apdraudos bendrovėms pateikiamų ieškinių yra iš tokių vietų, kur potvynių paprastai nebūna, arba jie pasitaiko labai retai, tad žmonės, gyvenantys tokiose vietovėse, paprastai neturi draudimo nuo potvynio.

Namų savininkai gali pirkti potvynio apdraudas iš National Flood Insurance Program, kurią Kongresas įkūrė 1968 metais. Šią programą administruoja The

Federal Emergency Management Agency.

Žmonės gali įsigyti potvynio apdraudą per savo apdraudos įstaigą. Jei jų apdraudos įstaiga neduoda tokios apdraudos, tada skambinkite "Federal Flood Insurance Program", tel. (888) 225-5356, ext. 445, iš kur galite gauti vardus tų apdraudos agentų, kurie duoda potvynio apdraudas. Taip pat apie tai galite gauti informacijos kompiuteryje Web Site - www.fema.gov

Apdraudos nuo potvynio kaina priklauso nuo daugelio dalykų: kiek norima apdrausti, namo vieta, namo amžius ir jo struktūra. Bet nereikia delsti iki paskutinės minutės, nes apdrauda paprastai išgalioja tik po 30 dienų nuo jos nupirkimo.

Reikia pasitikrinti ir automobilio apdraudą, ar ji yra "comprehensive", ar turi "rental car reimbursement"? "Comprehensive coverage" užmoka, jei audra, ugnis ar potvynis sugadina automobilį. "Rental car coverage" drauda užmoka, jei mašiną taisy, duoda apmokamą automobilį.

Žmonės turėtų laikyti namo, automobilio bei kitas apdraudas saugioje vietoje, pvz., banko seife ar pan. Jei audra, nusiaubusi namą, sugadina mokesčių mokėjimo dokumentus, žmonės gali prašyti jų kopijų iš Internal Revenue Service.

Taip pat saugokite bankų bei "mutual funds" pranešimus. Jei juos žmonės praranda, gali kreiptis į banką ar "mutual funds" išdavusią įstaigą ir prašyti kopijų.

Kurie savo finansinių dokumentų duomenis turi kompiuteryje, turėtų turėti kopijas diskoje, o diskus laikyti saugioje vietoje.

Seifo dėžutėje turėtų būti laikomi ir dokumentai dėl asmens

paskutinių pageidavimų - testamentas. Ar žmogus žūtų gamtos nelaimės ištiktas, ar mirtų natūralia mirtimi, vis tiek reiktų, kad jo norai dėl turto paskirstymo būtų pagerbti ir sutvarkyti, kaip jis norėjo.

Dokumentai, išreiškiant žmogaus pageidavimus, yra:

1. Testamentas. Reiktų nepamiršti parašyti ir nurodymus dėl laidojimo.

2. Dokumentas, įvardinąs globėjus nepilnamečiams vaikams.

3. Nurodymas daktarui, ar naudoti dirbtines gyvybės palaikymo priemones. Taip pat nurodyti, kas rūpintųsi jūsų sveikatos reikalais, jums nebepajėgiant to padaryti. Šeimos nariai ir jūsų daktaras turėtų turėti šio dokumento kopiją.

4. "A health - care power of attorney" - dokumentas-įgaliojimas asmeniui, kuris rūpintųsi jūsų sveikatos reikalais, jums to padaryti pačiam nebepajėgiant.

5. "A financial power of attorney" - įgaliojimas asmeniui rūpintis jūsų finansiniais reikalais, jums nebepajėgiant to daryti.

6. Kitas dokumentas turėtų būti sąrašas bankuose turimų sąskaitų numerių ir pavardės jūsų finansinių bei teisinių patarėjų ir kaip juos pasiekti.

7. Kitas dokumentas turėtų būti nurodymai, kur šeimos nariai galėtų rasti visus jūsų svarbius dokumentus.

Čia suminėti dokumentai svarbūs turėti ne tik tuo atveju, jei ištiktų gamtos nelaimės, bet apskritai bet kada nelaimės atveju, kad šeimos nariai žinotų, ką daryti.

JAV LB Krašto valdybos Socialinių Reikalų Taryba

Parengė: Birutė Jasaitienė ir Aldona Šmulkštienė

Naudotasi "Chicago Tribune" (1999.07.30) medžiaga

Lietuvos Seime pristatytas atnaujintas parlamento puslapis "Internete"

Guodžio 10 d. "Seimo kronikos" kavinėje - "Interneto" svetainėje pristatytas naujasis Lietuvos parlamento tinklapis "Internete". Jį rengia Seimo spaudos tarnyba, Seimo Informacijos technologijų skyrius. Informaciją apie parlamento veiklą teikia ir atnauja Seimo kanceliarijos padalinių sekretoriai, konsultantai, Seimo komitetų darbuotojai.

Gerokai papildytame ir atnaujintame Lietuvos Seimo "Interneto" puslapyje daugiausia dėmesio skiriama pagrindiniams Seimo darbui - įstatymų leidybai. Jame siekiama kuo plačiau atspindėti įstatymų projektų svarstymų eigą - nuo įregistravimo iki priėmimo.

Internetiniame parlamento puslapyje pateikiama informacija apie Seimo vadovus ir jų įgaliojimus, taip pat apie Seimo narius - jų biografijos, veikla Seime. Yra sudaryta galimybė Seimo nariams parengti savo asmeninius puslapius, kur at-

sispindėtų darbas su rinkėjais, įstatymų leidybos iniciatyva, politinė veikla. Naujajame Seimo tinklapyje skirta vietos ir kiekvienai parlamento frakcijai. Kita naujovė - pastangos parodyti Seimo komitetų ir komisijų darbą.

"Ryšiai su visuomene" - Seimo Spaudos tarnybos veiklą atspindintis puslapis. Čia pateikiami įvykių Seime anonsai, pranešimai iš plenarinių ir komitetų posėdžių, spaudos konferencijų anonsai ir garso įrašai, taip pat savaitinis Spaudos tarnybos leidžiamas žurnalas "Seimo kronika". Seimo spaudos tarnyba teikia žinias Istorijos puslapiui apie visus nepriklausomos Lietuvos Seimus.

Puslapyje, skirtame tarptautiniams ryšiams, galima rasti informaciją apie Seimo parlamentines delegacijas ir parlamentinių ryšių grupes.

Seimo puslapį "Internete" galima rasti tokiu adresu: www.lrs.lt

ELTA

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-RA A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigicycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimo direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

✠

KVEČAS
JONAS
1933+1976

Stambi knyga apie dviračių sportą Lietuvoje

Iš Vilniaus neseniai atkeliavo didoka knyga, skirta Lietuvos dviračių sporto 75-mečiui paminėti, pavadinta "Mes ne pėsti, mes - važiuoti". 348 puslapių leidinio autorė Marytė Marcinkevičiūtė įdomiai pristato dviračių sporto puoselėtojus, pasižymėjusius šios sporto šakos žmones, kurių tarpe turime net pasaulio rekordininkų. Ypač jų skaičius padidėjo pastaraisiais metais, kai vyrų pėdomis pasekė ir Lietuvos moterys.

Knygoje pasakoja patys dviratininkai: apie savo sportinį gyvenimą, įdomiausias lenktynes, pažeria linksmų atsitikimų. "Su įžymiausiais plento ir treko meistrais susitikinėju jų namuose, sporto bazėse, "Lietuvos sporto" laikraščio redakcijoje, kurioje dirbu jau trisdešimt vienerius metus ir tiek pat laiko draugauju su dviratininkais, rašau apie jų laimėjimus, kartu išgyvenu nesėkmes", - taip knygos įžangoje sako autorė, sporto žurnalistė Marytė Marcinkevičiūtė.

Čia skaitome ir apie pirmuosius dviračių sporto entuziasmus prieškarinėje Lietuvoje. Vieni iš tokių buvo Kęstutis Bulota, kuris taip pat gerai žaidė krepšinį, ledo ritulį ir čiuožė. Šis vyras 1928 metų žiemos olimpinėse žaidynėse Šveicarijoje dalyvavo čiuožimo varžybose.

Tačiau daugiausia vietos pašvęsta dabartiniams laikams, kuomet Lietuvos vyrai ir moterys (ypatingai moterys), priklauso geriems užsienio profesionalų klubams ir čia turi galimybių skinti pergalės Lietuvai. Knygos pabaigoje randame nemažą statistinių duome-

nų apie mūsų dviračių sporto atstovų pasirodymus, kuriuos paruošė kaunietis Algimantas Bertašius.

Čia randame medžiagos apie dabartines pasaulio dviratininkes - Rasą Mažeikytę, Dianą Žiliūtę, seseris Rasą ir Jolantą Polikevičiūtes, Editą Pučinskaitę, Gitaną Gruodytę, Raimondą Rumšą, Arūną Čepelę, Remigijų Lupeikį, Arūną Kasputį, Saulių Šarkauską ir kitus.

Tešiant temą apie Lietuvos dviračių sportą, reikia pasakyti, jog Lietuvos savaitiniame žurnale "Seimo kronika", Lietuvos parlamentarų darbus aprašančiame leidinyje, lapkričio 22 d. laidoje nemaža vietos skirta ir lietuviams dviratininkams. Žurnalo viršelyje idėtoje spalvotoje nuotraukoje matome Seimo pirmininką

Vytautą Landsbergį kartu su septyniomis dviratininkėmis. Taip pat ir paskutinis viršelio puslapis skirtas mūsų dviratininkėms. Čia rašoma, jog viešnioms buvo įteikti padėkos raštai.

"Jūsų asmeninė pergalė - tai ir mūsų valstybės vardo garsinimas", - tokie žodžiai buvo skirti 1999 metų pasaulio dviračių sporto čempionei Editai Pučinskaitėi V. Landsbergio įteiktame rašte. Dviračių sporto dalyvės, rinktinės treneris, rėmėjas taip pat sveikino Seimo pirmininko pavaduotojai Arvydas Vidžiūnas ir Rasa Juknevičienė.

Prezidentūroje Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus šioms dviratininkėms įteikė Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordinus.

E. Šulaitis

BNS

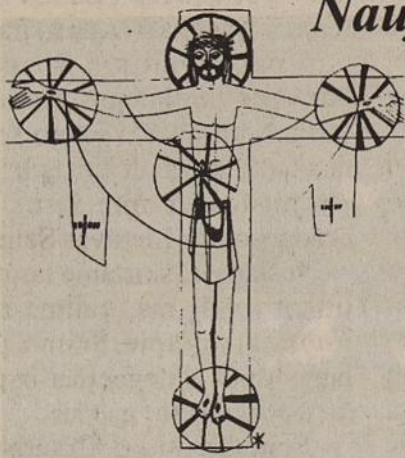

Sereikiškis parkas

A. Balbieriaus nuotr.

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Naujametė Popiežiaus kalba

„Reuters“ praneša, kad popiežius Jonas Paulius II per pirmąjį tūkstantmečio pamokslą sausio 1 d. paragino žmoniją stengtis, kad kitas tūkstantmetis būtų taikos era; be to, Šv. Tėvas padėkojo Viešpačiui, kad Žemėje nekilo globalinis konfliktas „šaltojo karo“ metais. 79 metų popiežius, dėvintis aukso

ir baltos spalvos rūbais, katalikų bažnyčiai švenčiant Pasaulinę taikos dieną, sakė pamokslą Romoje prie Šv. Mergelės Marijos (Santa Maria Maggiore) bazilikos. Atrodantis pavargęs Šv. Tėvas auکوjo mišias, kai nuo naujojo tūkstantmečio sutikimo Šv. Petro aikštėje dar nebuvo praėję 10 valandų. Per šį sutikimą Šv. Petro aikštė pirmą kartą savo istorijoje buvo virtusi pop koncerto arena – katalikų Woodstocku, surengtu aikštėje priešais didžiausią krikščionių pasaulyje bažnyčią. Lėtai, bet aiškiai tardamas žodžius, popiežius pasakė, kad tūkstančio metų laikotarpiu būta daug reikšmingų įvykių, dvasinė, istorinė ir asmeninė prasme. „Ką tai reiškia mums? Mes pradėdami rašyti naują istorijos puslapį“, – paskelbė Šv. Tėvas iškilmingai. „Šiandien, 2000 metų pradžioje galime tik paklausti savęs apie ateitį. Kuria kryptimi didžiulė žmonijos šeima pasuks šiame naujajame istorijos etape?“ – kalbėjo Jonas Paulius II. Atėjęs į penktojo amžiaus baziliką Romos centre atverti Šventųjų durų katalikų jubiliejiniams šventiesiems metams, jis priminė, kad taikos kelyje bus kliūčių. „Štai kodėl, daugiau negu bet kada, turime mes tikėtis taikos Dievo vardu“, – kalbėjo popiežius. Pabrėždamas maldos galią, Šv. Tėvas sakė esąs įsitikinęs, kad malda padėjo žmonijai išvengti „vadinamojo šaltojo karo laikotarpio žabangų“. „Nors matėme, kaip kyla pavojingai regioniniai ir vietiniai konfliktai, tačiau išvengėme globalinio konflikto, kuris jau buvo pasirodęs horizonte“, – sakė jis. „Peržengė naujojo šimtmečio slenkstį, turime vėl reikšti taikos viltį“, – pridūrė popiežius. Vidurnaktį popiežius Jonas Paulius II Šv. Petro aikštėje pasveikino naująjį tūkstantmetį palinkėjimu, kad 2000-ieji metai būtų kupini džiaugsmo ir taikos. „Mums žengiant per Naujųjų metų slenkstį, norėčiau pasibėsti į kiekvieno namo duris ir atnešti jums mano nuoširdžiausius linkėjimus“, – sakė jis daugiau kaip 130 tūkstančių jaunimo atstovų. „Laimingų Naujųjų metų kiekvienam šviesoje, kuri šviečia iš Betliejaus visai visatai. Linkiu jums metų, kupinų taikos, taikos, kurią šventą naktį paskelbė angelai; taikos Kristaus, kuris iš meilės tapo broliu kiekvienam žmogui“, – kalbėjo Šv. Tėvas. Po to popiežius pirmą kartą naujajame tūkstantmetyje palaimino tikinčiųjų minią ir dešimtis milijonų katalikų, stebėjusių šį reginį per televiziją. Savo kalbą jis sakė pro savo kabineto langą, žvelgiantį į aikštę, po populiarios ir bažnytinės muzikos koncerto. Apačioje aikštėje jauni žmonės lingavo į taktą, rankose laikydami deglus, klausėsi italo pop dainininko Klaudio Balgnonio „Ave Maria“ ir maldininkų choro, dainavusio ir Bobo Dylano klasikinę dainą „The Times Are Changing“. Pirmą kartą toks koncertas surengtas šioje aikštėje primena aštuntąjį dešimtmetį JAV atvirame ore Woodstocke surengtą roko koncertą, propagavusį taiką ir meilę. Popiežius Jonas Paulius II, įveikęs sveikatos negalavimus, prie kurių prisidėjo ir 1981 metais įvykęs pasikėsinimas į jo gyvybę, sulaukė naujo tūkstantmečio – tai ir asmeninė Šv. Tėvo pergalė.

NEGYVOSIOS JŪROS RANKRAŠČIŲ PASKUTINĖS PASLAPTYSpagal Andre Paulo knygą
„Les manuscrits de la mer morte“

2

3. Didžiosios, kone bendros, temos

a) Tikra ar ne Naujoji Sandora. Senajame Testamente Sandoros motyvas prasidėjo su Nojumi ir apogėjų pasiekė su Abraomu. Naujosios Sandoros idėja savo forma įgavo VI a. pr. Kr. Kumrano gyventojams bei Naujojo Testamento autoriams ir nebuvo kitokios. Ar ji ta pati yra ir mums?

Naujosios Sandoros bendruomenė. Daugelis Kumrano tekstų kalba apie „Naująją Sandorą“, pvz., „Damaso tekstas“, kuriame aptinkama formuluočių „įeiti į Naująją Sandorą“. Galime prisiminti ST pranašo Jeremijo tekstą (31, 31-33). Kumrane Sandora metonimiškai reiškia bendruomenę. O iš esmės Sandora – tai nauja sutartis tarp Dievo ir Jo tautos.

Kumrano žmonės visuomet apibrėždavo savo idealą, pasitelkdami pagrindines Biblijos sąvokas. Sandora yra viena iš seniausių ir daugiausia svorio turinčių sąvokų. Ir tik Naujoji Sandora, vienintelė Dievo malonės išraiška, galėjo atitikti esėjų išskeltus apsisvalymo ir šventumo reikalavimus, kurie išskirdavo juos iš kitų bendruomenių.

Nauja, bet skirtinga Sandara. Senosios ir Naujosios Sandoros priešingumo tvirtai laikomasi Naujajame Testamente, daugiausia Pauliaus laiškuose. Ryškiausias pavyzdys būtų Antrasis laiškas korintiečiams (3,6-17).

b) Šviesos ir tamsos sūnūs. Būdingiausiuose Kumrano teks-

Radiojo cenzūra Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje 1948–1988 m.

Radiojo, iš dalies ir televizijos trukdymų Lietuvoje ir visame pasaulyje istorija bei technologija plačiai aprašyta Rimanto Pleikio knygoje anglų kalba „Jamming“ (Vilnius, 1998, 163 p.). Ją galima rasti didžiosiose Vilniaus bibliotekose. Knygoje pateikiamus kelis trukdymo epochą liudijančius dokumentus išsaugojo Ryšių ir informatikos ministerijos darbuotojas Anicetas Stelingis.

Daugelis Vakarų demokratinių šalių radiofoninių stočių transliacijas į okupuotas Baltijos šalis ir Sovietų Sąjungą pradėjo 1948–1953 m. Tarp jų didžiausios laidų apimtimi bei techniniais pajėgumais buvo JAV stotys „Laisvė“, „Laisvoji Europa“ ir „Amerikos balsas“. Didžiosios Britanijos BBC (British Broadcasting Corporation), Vokietijos „Vokiečių banga“. Jų programa trukdavo nuo 4 iki 24 val. per parą, o laidos būdavo transliuojamos maždaug 20-čia SSRS ir jos okupuotų tautų kalbomis. Užsienio radiojo stotys atspindėdavo įvairiausias oficialias ir neoficialias nuomones, dažnai kritiškas sovietų režimo atžvilgiu, pateikdavo daug faktų apie komunistų valdžios nusikaltimus, todėl nuo pat atsiradimo tapo intensyvios cenzūros objektu.

SSRS valdžia negalėjo neprarūpinti gyventojų radiojo imtuvais (taip pat ir trumpųjų bangų diapazono), nes tai buvo vienintelė pakankamai pigi ir techniškai gana nesudėtinga priemonė skleisti sovietinę propagandą į tolumus, retai gyvenamus imperijos rajonus – Sibira, Vidurinę Aziją, Tolimąją Šiau-

Rimantas Pleikys

rų bei Tolimuosius Rytus. Kita vertus, režimas nepajėgė kontroliuoti kiekvieno buto, kiekvienos šeimos, kurioje galėjo būti „priešiškų ardomųjų“ radio stočių klausytojų. Todėl dar apie 1947–1948 m. stalininis politinis biuras priėmė strateginį politinį sprendimą organizuoti totalią radiojo trukdymo sistemą (sovietų literatūroje vadinamą „radio zaščita“ – „radio gynyba“). Ji tapo juolab reikalinga Maskvai, nes buvo gana universali: prirėikus trukdyklės galėjo transliuoti sovietų radiojo programą, o kilius karui masiškai blokuoti prieš karines komunikacijas.

Radiojo trukdymo sistema buvo pavaldi SSRS sąjunginės ryšių ministerijos 2-ajai valdybai, kuriai net 25 metus vadovavo Natalija Krestjaninova. Atitinkamai periferijoje trukdymo stotys buvo pavaldžios respublikų ryšių ministerijoms ir tiesiogiai priklausė respublikiniams radiojo ir televizijos perdavimo centrums, kaip įmonės. Masinio sumetimais jos buvo vadinamos „objektais“, „radio ryšių stotimis“.

Vakarų ekspertų skaičiavimais, septintajame dešimtmetyje ir vėliau Sovietų Sąjungoje veikė apie 200 radiojo trukdymo stočių, iš viso – apie 3500 įvairaus galingumo siųstuvų (nuo 5 iki 1000 kilovatų galios). Trukdyklės buvo dviejų tipų: vietinės, galinčios blokuoti eterį didžiuosiuose miestuose ir jų apylinkėse, ir tolimojo veikimo, skirtos blokuoti „priešiškų“ radiojo signalus didelė-

se teritorijose. Vietinių trukdyklių siųstuvų galia buvo nuo 5 iki 20 kW, „toliašaudžių“ – nuo 50 iki 1000 kW. Lietuvoje veikė 5 trukdyklės: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje. Jos dirbo visą parą. Kiekviena trukdyklė buvo sudaryta iš dviejų funkcinių dalių: kontrolės ir koregavimo punkto (KKP) bei siųstuvų cecho.

Operatorės beveik išimtinai būdavo moterys (dažniausiai rusės, karininkų žmonos); siųstuvų cechuose dirbo daugiausia vyrai. Trukdytinų stočių sąrašas, dažniai ir tvarkaraščiai būdavo gauti iš Maskvos, tačiau operatyvinius sprendimus, ką ir kokiais dažniais reikia slopinti, tarkime, Vilniuje, priimdavo KKP operatorės. Vietinių trukdyklių užduotis buvo slopinti nepageidaujamus radiojo balusus tais dažniais, kurių tuo metu dėl radiojo bangų sklaidimo sąlygų negalėjo patikimai užblokuoti galingi tolimojo veikimo trukdymo radiojo centrai. Kiekviena trukdyklė turėjo savo radiojo šaukinį (Vilniuje 1985–1988 m. jis buvo „LM“, anksčiau – „BL“ ir kt.) bei numerį (objektas 603 ir pan.). Pen-

kiose stotyse Lietuvoje eterį teršė apie 100 žmonių, veikė apie 60 siųstuvų. Vilniaus trukdyklės adresas buvo Algirdo g. 27 (dabar čia – Valstybinė radio dažnių tarnyba); Kaune – Vaižganto g. 11, Žaliakalnyje (dabar – Lietuvos RTV centro Kauno stotis).

Ir Lietuvoje, ir visoje SSRS buvo intensyviai slopinamos šios radiojo stotys: „Laisvė“, „Laisvoji Europa“, „Vokiečių banga“, BBC, „Izraelio balsas“, Pekino (Kinija) radijas, Tiranos

Kryžius, žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę atminti

(Albanija) radijas. Iki aštuntojo dešimtmečio slopinta ir daugiau stočių. Buvo trukdomos šių radiojo stočių laidos lietuvių kalba: „Laisvosios Europos“, „Amerikos balso“, Ispanijos tarptautinio radiojo bei Vatikano radiojo (pastarojo programos nuo aštuntojo dešimtmečio jau nebeslopintos).

Sovietų ideologai užsienio radiojo stotis pagal jų laidų turinį skirstė į tris kategorijas: 1) „juodosios propagandos“ (pvz., „Laisvė“, „Izraelio balsas“, Tiranos radijas; jas slopino elektroniniu triukšmu); 2) „pilkosios propagandos“ (pvz., „Amerikos balsas“, BBC, Pekino radijas; jas blokavo iškraipytu „Majako“ radiojo programos garsu); 3) „nekenksmingos“ (pvz., Švedijos radijas, ORTF iš Paryžiaus ir pan.; pastarųjų visai neslopino). Pažymėtina, jog SSRS iš savo teritorijos padėjo slopinti nepageidaujamus kanalus ir „broliškosios socialistinės“ valstybės – Lenkijai, Čekoslovakijai, Bulgarijai, o iki 1956–1960 m. – Vengrijai, Rumunijai, Jugoslavijai ir VDR.

(pabaiga kitame numeryje)

Vaizdas iš Vilniaus radiojo ir televizijos bokšto

tuose ir kai kuriose NT ištraukose minimas prieštaravimas tarp šviesos ir tamsos, tarp „šviesos sūnų“ ir „tamsos sūnų“. „Karo regula“ kalba apie „šviesos sūnų“ ir „tamsos sūnų“ priešpriešą. Posakis „šviesos sūnūs“ nėra aptinkamas ST. Jo nėra ir senovės judaizmo tekstuose, rastuose iki 1947 m. O apie „tamsos sūnus“ kalba daugelis Kumrano tekstų bei NT knygos: Pirmasis laiškas tesalonikiečiams (5, 2-10), laiškas Efeziečiams (5, 8), Evangelija pagal Joną (12, 35-36).

c) Išteisinimas tikėjimu ar be jo. „Bendruomenės regula“ kalba apie išteisinimą kaip Dievo malonės rezultatą: „Jeigu aš svyruoju, tai Dievo gailėstingumas bus mano išgelbėjimas per amžius, o jeigu aš nusidedu kūnu, tai mano išteisinimas įvyks amžinajame Dievo teisingume“. Pasak šio himno, žmogaus išgelbėjimas įmanomas tik dieviškai malonei įsiterpus.

Dar akivaizdesnis liudijimas kitame Kumrano tekste – „Padėkos himne“: „Tik iš Dievo gerumo ir Jo begalinio gailėstingumo žmogus bus išteisintas“.

Atrodo, kad šie tekstai tapo pavyzdžiais, Pauliui rašant laišką romiečiams (1, 16-17; 3, 21-28; 4, 24-25).

4. Pažodiškai artimos formuluočių ar temos

a) Dievo Sūnus ir Aukščiausiojo Sūnus. Netolimoje praeityje išleistas aramėjiškas tekstas iš 4-osios grotos (datuojamas I a. pr. Kr.), vadinamoji „Aramėjų Apokalipsė“, kalba apie dalykus, aptinkamus Evangelijoje. Pvz., daugybė posakių, mums pažįstamų iš apreiškimo Marijai (Lk 1, 31-35).

Kumrano tekstas: „Ir jis bus didis žemėje [...]. Ir jis bus vadinamas didžiu ir toks bus jo vardas. Jis bus vadinamas Dievo Sūnumi ir bus pavadintas Aukščiausiojo Sūnumi. Kaip regėjimo kibirkštys, tokia bus jo karalystė“.

Kursyvu pažymėtos formuluočių yra visiškai analogiškos. Evangelijoje pagal Luką nauja yra tai, kad jis pasakoja mizansceną ir mini Jėzaus vardą. Taip pat nereikėtų praleisti istorinio ryšio tarp amžinosios karalystės ir Dovydo sosto. Šis Dievo arba Aukščiausiojo Sūnus, vardu Jėzus, taip pat yra ir Dovydo Sūnus – kitas būdas pasakyti Mesijas.

Tai patvirtina, kad žydų visuomenė, artima Kumranui, taip pat ir esėjai, turėjo savo atstovų antrojoje krikščionių kartoje, t. y. Jėzaus biografų ir pirmųjų mąstytojų būryje. Evangelijų žydiški šaltiniai yra neginčytini. Nors žinoma, kad didžioji NT dalis parašyta graikiškai, o ne hebrajiškai – „šventa“ esėjų kalba. Tačiau tiek įkvėpimas, tiek didžioji frazeologijos dalis yra tiesiogiai atėjusi iš tradicijų ir maitinta Senojo Testamento.

b) Tikrieji palaiminimai Kumrane. Išminties literatūra yra labai gyva Negyvosios jūros rankraščiuose. Štai savo forma Evangelijai pagal Matą artimas tekstas:

„Palaiminti sakantys teisybę tyra širdimi ir nešmeižiantys liežuviu.

Palaiminti tie, kurie prisiriša prie savo įsakymų ir neprisiriša prie pavojingų kelių“.

Senajame Testamente palaiminimas yra literatūrinė formuluočių, paimta iš išminties knygų. Ji prasideda žodžiu „laimingas“. Biblijos Psalmyno pirmosios psalmės pradžia: „Laimingas žmogus, kuris nesielgia, kaip pataria bedieviai“. Tiek turiniu, tiek forma daugelis Kumrane atrastų tekstų iškomponuoja į šio žanro liniją.

Evangelijos pagal Matą palaiminimai aniams yra labai artimi savo literatūrine forma. Tačiau čia jie „tarnauja“ Jėzui kaip įžanga ilgai ir pamokamai instrukcijai, sakytai ant kalno. Taigi juos reikia suprasti šio pamokslų kontekste. Jais išimtinai kreipiamasi

(nukelta į 4 psl.)

■ Indijos premjeras Atala Behari Vajpayee sausio 3 d. apkaltino kaimyninį Pakistaną organizavus 1999 m. pabaigoje įvykdytą lėktuvo pagrobimą. "Visa informacija apie pagrobimą ir tolesnius įvykius, kurią dabar turi vyriausybė, aiškiai rodo, kad tai buvo neatskiriama Pakistano remiamos terorizmo kampanijos dalis", sakė A. B. Vajpayee savo pareiškime.

■ Buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas Michail Gorbaciov mano, kad Boris Jelcin nenorėjo pasitraukti iš Rusijos prezidento posto, bet jį įtikino žengti šį žingsnį jo artimiausi padėjėjai. "Jelcin nenorėjo (atsistatydinti). Jis iš visų jėgų, kurių jam dar liko, tam priešinosi. Iš esmės, jis buvo nušalintas", pareiškė M. Gorbaciov interviu, sausio 3 d. išspausdintame Italijos laikraštyje "Stampa".

■ Bene svarbiausiu praėjusių metų įvykiu Lenkijoje tapo Rusijos prezidento Boriso Jeltino atsistatydinimas. Lenkijos spauda daugiau rašė nebent tik apie popiežiaus Jono Pauliaus II vizitą tėvynėje. Tai neturėtų kelti ypatingos nuostabos, nes pastaraisiais metais Lenkijos ir Rusijos santykiai buvo ne tik kad ne itin draugiški, bet, daugelio lenkų politikų nuomone, netgi šalti.

■ Izraelio ir Sirijos vadovai sausio 3 d. pradėjo neribotos trukmės taikos derybas JAV, kurias valstybės sekretorė Madeleine Albright įvertino kaip "didžiulę istorinę įvertinę". Izraelio premjeras Ehud Barak ir Sirijos UR ministras Farouq al-Shara sausio 3 d. atvyko į nušalų Shafardstown miestelį Vakarų Virginijos valstijoje, kur derybas pradėjo JAV prezidentas Bill Clinton.

■ Kroatijoje sausio 3 d. prasidejo parlamento rinkimai, kuriuose, kaip rodo nuomonių apklausos, velionio prezidento Franjo Tudjmano Kroatijos demokratų sąjunga (KDS) gali prarasti savo absoliučią daugumą. Jeigu valdančioji KDS pirmą kartą per dešimtį metų netektų daugumos, tai atvertų kelią sudaryti centro kairiąją koaliciją.

■ Pasaulio kompiuteriai, matyt, nesureagavo į tūkstantmečio klaidą, tačiau specialistai pataria būti budriems, kai visu pajėgumu ims veikti didžiausios finansų biržos ir įmonės.

Kun. dr. Juozo Grabio 50 metų kunigystės jubiliejus

Biografija, kelias į kunigus, pastoracija Amerikoje

Aldona Prapuolenytė

(pradžią praeitame numeryje)

Tėvas vedavo visų giesmių melodijas vyrams, o mama - moterims. Tiek Židikų, tiek vėliau Pikelių bažnyčioje mes girdėdavome savo tėvų balsus, skirtus Dievo šlovei... Pradžioje liepos dėdės Klemenso, jau kunigo, suorganizuoti vykdavome į Žemaičių Kalvarijos kalnus. Ten vėl skambėdavo Arlauskų ir Grabių balsai, einant Kalvariją. Žmonės laukdavo jų būrio. Po dėdės Klemenso mirties jo atvaizdas puošia vieną koplyčią, o giminės ir dabar suvažiuoja į žymiuosius Žemaičių Kalvarijos atlaidus".

Dėdė Klemensas

"Tai dėdėlė Klemukas, mamos jauniausias brolis, užaugęs 15-kos vaikų Arlauskų šeimoje". Jis jaunąjį Juozuką ypatingai globojo. Rasdavo bendrą kalbą su jaunuimu. Besimokydamas pas saleziečius Italijoje, siuntinėdavo "Saleziečių balsą". "Aš laukdavau... Mėgdavau skaityti misijų aprašymus, ypač apie darbą su jaunuimu. Kai palaim. Jonas Bosco buvo kanonizuotas, jo pavyzdys dar labiau mane patraukė. Dėdė nepasileidžia Italijoje... Grįžo į Lietuvą ir baigė Telšių kunigų seminariją".

Su dėdele Klemuku susijęs jubilio pirmasis ir stipriausias momentas pašaukimo kelyje. "Labai anksti pradėjau patarnauti Mišioms... Altoriaus berniuku tapau 5-tame skyriuje. Vienas iš to laikotarpio giliausių išpūdžių man tiesiog įrašė Jėzaus kvietimą - pašaukimą"... "Tai buvo iš mano tarnybos prie altoriaus". Buvo birželis. Dėdė Klemensas atvyko atostogų su kitais 3 klierikais. "Židikų parapijos jaunas vikaras, apsirengęs su Kapa celebravo birželines pamaldas. Visi keturi klierikai, užsidėję kamžas ant sutanų, suklaupę iš abiejų pusių, kartu su juo meldėsi, o aš - kamžele apsilvilkęs, jiems patarnavau, kaip Lietuvoje ir dabar įprasta. Kai užgiedojo Jėzaus Širdies litaniją... ketveriais balsais... man lyg dangus atsivėrė... Šis paveikslas mano vaizduotėje dažnai buvo atkuriamas, bet jo ilgą laiką niekam nepasakojau". Jų giedamos melodijos aš nežinojau, bet savo skambiu, jauno berniuko balsu traukiau su visa Bažnyčia "Pasigailėk mūsų"... Taip tęsėsi visą savaitę... Kai sekančiais metais su mama nuvažiuavau į Telšius, į dėdės Klemenso kunigystės šventi-

mus, širdyje dar giliau įsirašė Jėzaus kvietimas".

Nors labai būsimam kunigui patiko Kretingos šv. Pranciškaus gimnazijos uniforma, bet ja nepasipuošė... Mokėsi Mažeikių gimnazijoje. Dalyvavo ateitininkų sąjungoje, priklausė religiniam būreliui, "lipdamas" organizacijų kopėčiomis aukštyn". Nustebino daugelį mokytojų, nuliūdino direktorių Babilų, kai su bendraklasiu ir giminaičiu Antanu Jonušu (dabar prelatu, gyvenančiu Romoje) nutarė važiuoti į Telšių kunigų seminariją baigti aštuntąją klasę. (Būdami aukštesnėse gimnazijos klasėse, juodu vadovavo visai meninei ir kultūrinei veiklai.) "1942 metais su gerais pažymiais baigėme gimnaziją, o 1943 pradėjome filosofijos kursą. Neilgam. Grįžo bolševikai ir mes, 1944 spalio 6-tos ankstų rytą, išbėgome į Plunge... Kretingą pasiekėme isirite į lietuvių karių būrio sužeistųjų traukinį... Spalio 7-tą pranciškonas broliukas sukišo mus į stovintį karinį traukinį, kuris mus, per stebuklą, nuvežė į Klaipėdą, o iš ten, stebuklo lydimi, įtilpome į klaipėdiečius vežantį traukinį Vokietijon... Vargais negalais pasiekėme Eichstettą... Pataikėme į mokslų metų atidarymo Mišias! Buvo spalio 11 d. Lietuvos vyskupai rado mums vietos seminarijoje ir mes, kartu su pabėgusiais kitais Lietuvos klierikais, kurių buvo apie 125, toliau tęsėme studijas. Mudviem tai buvo antrieji filosofijos metai. Gavome bakalaurus".

"1945 metais karas baigėsi. 20 iš mūsų buvo parinkti vykti į Romą, į steigiamą Šv. Kazimiero kolegiją. Mokėmės jėzuitų vadovaujamame Gregorianum universitete. Po ketverių metų, 1949 m. kovo 12 d., priėmėme kunigiškus šventinimus. Tada prisiminiau, kaip tėvas dviračiu atvažiuodavo į Telšius ir aš matydavau jį Katedroje, šv. Mišių metu, stovintį ir žiūrintį į mane su dideliu pasitenkinimu... Romoje nebuvo nei jo, nei mamos, nei brolių, nei sesers. O kokie jie būtų buvę laimingi šventimų ir primčių metu! Ypač dėdė kunigas Klemukas! Tada jis atliknų 10 metų bausmę Sibire. Ačiū Dievui, jie per mūsų gimines JAV sužinojo, kad aš studijuojau Romoje ir tapau kunigu".

Netrukus po kunigystės šventimų kun. Juozas Grabys už-

sirašė Vatikane, JAV specialioje įstaigoje, emigracijai į Ameriką. Gavė Albany, NY, vyskupo Gibbans pakvietimą atvykti į jo vyskupiją ir patarimą prieš atvažiuojant įgyti teologijos doktoratą. Jo siekė Dvasinės teologijos institute Romoje.

Kun. J. Grabys 1999 m. kovo 9 d. Matulaičio namų koplyčioje po koncelebruočių šv. Mišių 50 metų kunigystę švenčiant: sesuo Bernadeta, kun. R. Krasauskas, Jubiliatas, prel. V. Balčiūnas ir kun. V. Pikturka

Truko nenumatyta ilgiai, nes priėmė šv. Kazimiero rektorius kun. dr. L. Tulabos pasiūlymą padirbėti Uršuliečių seselių kongregacijos namuose ir misijoje... Ten lietuvis kunigas joms gelbėjo ir anksčiau. Jaunam kunigui darbas patiko. Užsibuvo net trejetą metų. Tik 1954 m. gegužės mėn. apgynė disertaciją italų kalba "Dvasinė paguoda šv. Grigaliaus Didžiojo raštuose" ir tų pačių metų liepos mėnesį atsirado JAV, Alaba-

zijos tribunolo auditoriumi ir vėliau teisėju. Paskutinius pastoracinio darbo metus pašventė šv. Kazimiero lietuvių parapijai Amsterdam, NY. Mažai ten buvo likę lietuviškumo. Per septynerius metus, kartu su dar gyva Lietuvos vyčių kuopa, susirinkdavo viena kartą per mėnesį šv. Mišioms lietuvių kalba... Visi ten kalbėjo daugiau angliškai nei lietuviškai. Paklaustas, kodėl atvykęs nedirbo lietuviškose parapijose, santūrusis

kun. Grabys atsakė: "Mano atvykimas į JAV 1954 m. liepos 6 d. buvo jau vėlus ir lietuviškos parapijos buvo užpildytos anksčiau atvykusiuju...". Gaila, nes jos negavo progos pažinti gilaus tikėjimo, aukšto išsilavinimo kunigo, ištikimai, su didele meile ir nuolankumu per 50 metų skelbusio Gerąją Naujieną.

Pensijos amžiui pasibeldus, sulaukę 75 metų, atsisveikino su šv. Kazimiero parapija. 1999 m. sausio 8 d. atvyko į Putnamą, CT, Matulaičio poilsio na-

"Time" išrinko Einsteina "šimtmečio žmogumi"

Fiziką Albertą Einsteina, kurio erdvės, laiko ir materijos teorijos padėjo atskleisti atomo ir visatos paslaptis, žurnalas "Time" išrinko "šimtmečio žmogumi". Tai pranešama šio žurnalo sekmadienio numeryje. Jau pati A. Einsteino pavardė tapo mokslo genijaus sinonimu.

Jis labiau negu kas kitas simbolizuoja XX amžiaus mokslinės minties suklestėjimą, kuris davė pradžią technologijos amžiui.

"Pasaulis per pastarąjį šimtmetį pasikeitė labiau nei bet kada. Priežastys yra ne politinės ar ekonominės, o technolo-

ginės. O technologijų atsiradimas yra tiesiogiai susijęs su fundamentaliojo mokslo pasiekimais. Aišku, joks kitas mokslininkas nesimbolizuoja šių pasiekimų geriau, kaip Albert Einstein", rašo fizikas teoretikas Stephen Hawking esė, kurią spausdina "Time".

"Time" taip pat išrinko kitas įžymiausias šio šimtmečio istorines asmenybes. Jais tapo JAV prezidentas Franklin Delano Roosevelt kaip laisvės ir demokratijos triumfo prieš fašizmą ir komunizmą simbolis bei Mahatma Gandhi, nesmurtinės kovos už žmogaus teises propaguotojas.

BNS

Lietuvoje brangsta elektra

Lietuvoje nuo 2000 m. sausio 1 d. gyventojai už elektros energiją turi mokėti 27,4 cento už vieną kilovatvalandę, tie, kurių butuose yra elektrinės viryklės - 21,9 cento. Dieną naudojama elektros energijos kilovatvalandė kainuos 31,9 cento, naktį ir savaitgaliais - 18 centų. Bus galima pasirinkti, ar mokėti vidutinę elektros energijos kainą - 27,4 cento ar mokėti atskirai pagal tarifus. Netenka lengvatų ir kaimo gyventojai - anksčiau jie nemokėjo pridėtinės vertės mokesčio (PVM) už elektros energiją, kuris yra 18%. Iki šiol už dieną suvartojamą elektros energijos kilovatvalandę buvo mokama 26 centai, naktį ir savaitgaliais - 12 centų, kaimo kainavo 22 centus.

Lietuvos rytas

NEGYVOSIOS JŪROS RANKRAŠČIŲ

PASKUTINĖS PASLAPTYS

pagal Andre Paulo knygą

"Les manuscrits de la mer morte"

2

(atkelta iš 3 psl.)

į narius "Dangaus karalystės", kuriai Jėzus skelbia visai naują datą. Būtent čia jis paskelbia atėjęs "įvykdyti įstatymo ir pranašų". Visa tai gana toli nuo paprasto išimties registro. Kalbama apie unikalią (vienintelę) dalį, kurią būtų galima įvardyti kaip Žmogaus Sūnaus Evangeliją.

c) Brolio papeikimas prieš liudininką. Iš karto po pirmųjų atradimų 1947 m. buvo sugretinta Evangelijos pagal Matą eilutės apie "brolišką papeikimą" su kai kuriais neįtikėtinai panašiais Kumrano tekstais. Nustebimas buvo juo didesnis, nes niekur nei Senajame Testamente, nei žydų literatūroje nebuvo minima panaši procedūra.

"Bendruomenės regulos" tekstas: "Nė vienas nepristatys savo artimojo reikalo asamblėjai, nepakalbėjęs apie tai dviejų liudininkų akivaizdoje". Analogiškos yra ir "Damaso teksto" ištraukos.

Iš to daroma išvada, kad kaltinimo praktika ir papeikimo disciplinos laikymasis buvo plačiai paplitę Kumrano bendruomenėje ir, be abejonės, visoje esėjų brolijoje. Šis įstatymas galiojo tik esėjų grupės nariams. Galime prisiminti labai panašų Evangelijos pagal Matą tekstą: "Jei tavo brolis tau nusikalstą, eik ir bark jį

prie keturių akių. Jeigu jis paklausys, tu laimėjai savo brolį. O jei nepaklausytų, pasiimk su savimi dar vieną ar du, kad visa byla remtųsi dviejų ar trijų liudytojų parodymais. Jeigu jis ir jų nepaklausytų, pranešk apie jį bažnyčiai. O jei nepaklaus, nebūnie jis tau kaip pagonis ir nučiotinas" (18, 15-17).

d) Bendruomenė kaip Dievo šventykla. Štai dar viena užuomina apie galimą ryšį tarp Kumrano esėjų ir Pauliaus iš Tarso. Kalbama apie šventą bendruomenę - ir esėjų, ir krikščionių, - kuri yra vaizduojama tarsi tikra šventykla.

Ištrauka iš "Bendruomenės regulos": "Kai šie dalykai įvyks Izraelyje, bendruomenės taryba bus pastatyta ant tiesos, kaip amžinas sodas, ji bus šventi namai Izraeliui ir šventumų šventumas Aaronui".

Esėjų bendruomenė yra ekvivalentiška Šventyklai kaip šventas statinys. Taigi pastebima būsimos krikščioniškos Bažnyčios apibrėžimo nuovoka, ypač jei palyginsime tai su Pauliaus tekstais: "Argi nežinote, kad jūs esate Dievo šventovė ir jumyse gyvena Dievo Dvasia? Jei kas Dievo šventovę niokoja, tą Dievas suniokos, nes Dievo šventovė šventa, ir toji šventovė - tai jūs!" (1 Kor 3, 16-17); "Juk mes esame gyvojo Dievo šventovė" (2 Kor 6, 16).

Sintezė

1. Jėzus iš Nazareto gyveno kitur nei Kumrano esėjai, kurių bendruomenė buvo dar tik auganti.

Atrodo, tikra yra tai, kad galilėjietis buvo susitikęs esėjus, ir jie priklausė jo auditorijai. Gali būti, kad esėjų buvo išplėstinė Jėzaus mokinių grupė. Bet jų, atrodo, nebuvo tarp 12 apaštalų.

2. Jėzus ir esėjai buvo žydai. Jie dalijosi tuo pačiu protėvių palikimu. Tad visiškai natūralu atrasti bendrą brolių grupę moky-muose.

3. Jeigu Jėzus buvo susitikęs esėjus, juos turėjo susitikti ir jo mokiniai, tad ryšiai ir apsieitimai turėjo būti gausūs.

4. Po to buvo rašymo fazė. Pirmieji krikščionių autoriai sekė jų mokytojo Kristaus pavyzdžiu: jiems rūpėjo Gerąją Naujieną perduoti pasauliui. Jie rinko žydiškojo iššaknijimo vaisius, o čia nemenkas buvo ir esėjų indėlis. Tuo aiškintini gausūs bendri elementai, aptinkami esėjų tekstuose bei NT knygoje.

5. Žydų karo su Roma 66-70 m. padarinys buvo tas, kad baigėsi Kumrano bendruomenės egzistavimas. Kai kurie išlikusieji prisidėjo prie krikščioniškųjų bendruomenių, plintančių Judėjoje, ir savo buvimu maitino jas. Atvykę į šį regioną, jie patyrė susidūrimą, kuriuos mini NT amžininkai.

6. Ir vis dėlto krikščionybė nesiliovė plėstis ir gilinti savo skirtingumą. Nepaisant didelio formuluočių ir netgi tikėjimų panašumo, krikščionybė vis labiau skyrėsi nuo eseizmo. Tai reiškė, kad ji atsiskiria ir nuo judaizmo.

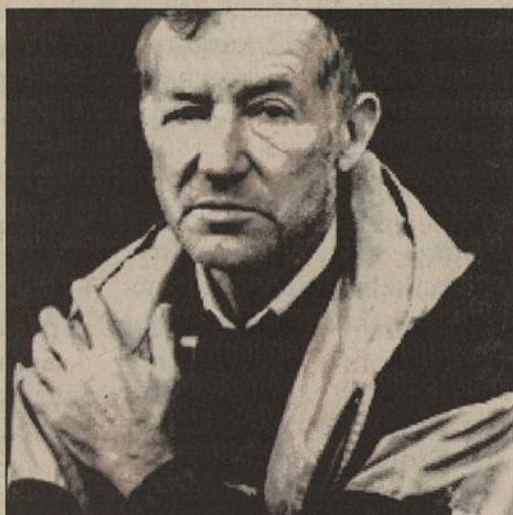
Juo labiau buvo reiškiamas tikėjimas Dievo Sūnumi, kuriuo pripažintas Jėzus Kristus, prisikėlęs iš numirusių dėl visų žmonių atpirkimo, tuo labiau neveikiamai didėjo atstumas tarp jų.

(pabaiga)

Laikas arba sudega, arba surūdija

Su fotomenininku Aleksandru Macijausku kalbasi Rūta Kanopkaitė

Aleksandras Macijauskas yra Fotomenininkų sąjungos Kauno skyriaus pirmininkas, Tarptautinės meninės fotografijos federacijos nusipelnęs fotografas menininkas (EFIAP), 1995 m. Lietuvos nacionalinės premijos laureatas, apdovanotas daugeliu tarptautinių prizų ir diplomų. Svarbiausi darbai - fotoserijos "Demonstracijos" (1965-1985); "Kaimo turguose" (1969-1987); "Veterinarijos klinikose" (1977-1994); "Vasara" (1974-1984); pradėtos ir tębtos fotografijų serijos "Atsisveikinimas" (1969); "Atmintis" (1980); "Lietuviškos vestuvės" (1970); "Išeinantys medžiai" (1984).

Fotomenininkas Aleksandras Macijauskas

- Paskutinius mėnesius skaičiuoja ne tik 1999-iejį. Artėja šimtmečio pabaiga. Pabandykite ta proga Jums padedant "inventorizuoti" lietuviškosios fotografijos derlių - kas būta vertingiausio, kas atrasta, iš ko išsiveržta, kaip meninė fotografija, kuri pas mus gyvuoja palyginti neseniai, įaugo į visos lietuvių kultūros kontekstą?

- Didžiausių darbų meto pradžia - septintasis dešimtmetis, vadinamasis Chruščiovo laikų "atšilimas". Laisvės oro tada įkvėpė literatūrą, teatrą, dailę, ir fotografijos gyvybė toje terpėje atsirado tarsi kažkaip instinktyviai. Vilniuje tada susibūrė fotožurnalistai, o Kaune - fotomėgėjai, kurie į fotografiją ėjo grynai iš dailės pozicijų, ignoruodami fotožurnalistikos metodus. Tai buvo tarsi dviejų skirtingų fotografijos mokyklų užuomazgos, vėliau viena kitą papildžiusios savais raiškos būdais, susiliejusios ir virtusios tuo, kas imta vadinti lietuviškosios meninės fotografijos mokykla, garsėjusia tuometinėje Tarybų Sąjungoje (vienintelė oficialiai veikusi Fotomeno draugija dvidešimt metų egzistavo tik Lietuvoje), pripažinta Vakarų šalyse. Tada buvo padaryti darbai, turintys didžiulę išliekamąją vertę. Kalbu apie teminius ciklus - A.Kunčiaus "Sėkmadienius", A.Sutkaus "Lietuvos žmones", "Basų kojų nostalgiją", R.Rakausko "Žydėjimą", priskaičiuočiau savo "Kaimo turguose". Tai buvo ir tarsi kova už išlikimą, spontaniški ieškojimai. Juk dauguma mūsų tada buvome samomoksliai, nebaigę jokių specialiųjų fotografijos studijų.

- Bet ar tų specialiųjų mokslų

neragavimas tam tikra prasme nebuvo ir plusas?

- Kažkiek - taip. Juk vakariečiui, kuris penketą metų mokosi fotografijos, kartais įkalami galvon tokie "tabu", iš kurių jis negali išsivaduoti. Mes

A. Macijauskas. Iš ciklo "Kaimo turgūs"

nuo teorijos rėmų buvome laisvi, nes jų paprasčiausiai nežinojome. O savo dvasia juk ir tarybineje Lietuvoje vis vien buvome artimi Vakarams.

Dabar Fotomenininkų sąjunga ruošia knygą, kuri vadinsis "2000-uosius palydinti". Joje bus atsakymas vaizdais į klausimą, kurį man uždavėte. Ten rasime fotografijas nuo maždaug 1960-ųjų (bus ir vienas kitas senųjų meistrų, "atkastas" iš dar ankstesnio laiko), įvairių kartų autorių darbus. Juk natūralu, kad vyresniųjų ir jaunimo požiūris skiriasi. Dabar galiu prisipažinti, kad buvo metas, kai aš nepripažinau Balio Buračo. Vėliau, kai jau galvėlė prašviesėjo ir pradėjau mąstyti kitaip, dėl to ėmė graužti sąžinė. 1987 metais pats organizavau Buračo parodą, at-

spaudėm darbus iš jo negatyvų, saugotų muziejuje, ėmiausi iniciatyvos išleisti jo fotografijų knygą. Tikėjau, paramos Vakaruose, nes tada ir savo parodas į užsienį "permesdavom" per sieną nelegaliai, pasinaudodami kolegų čekų, prancūzų pagalba, diplomatiniais kanalais. Bet entuziazmo nesulaukėm, prancūzai pasakė, kad turi savų klasikų, kurių darbų dar neišleido. Ačiū Dievui, Balio Buračo albumą išleido mūsų kės "Baltos lankos".

Anuomet Lietuvos fotografijos judėjimo variklis buvo mintis, kad turime išlaikyti lietuvišką kultūrą. Kaip mokėjom, taip tą darėm. Kodėl ėmiau fotografuoti mūsų kaimo turgus? Nes jau mačiau jų nykimą, žinojau, kad praeis dar metai kiti ir tokių, kokie buvo, jų jau nebus. Juk kažkada į turgų savo kryžius, šventųjų statulėles atveždavo ir liaudies meistrai. Pradėjau į juos važinėti 1969-aisiais, fotografavau apie penkiolika metų. Tas darbas "suvalgydavo" šeštadienius ir sekmadienius, dėl keleto valandų reikėdavo iš Kauno trenktis į Žagarę ar Mažeikius. Važiuodavau į visus Lietuvos regionus, ieškojau ir rašytinių šaltinių apie turgus. Mano idėja buvo užfiksuoti, fotografijose išsaugoti tą žmogaus tipą, kuris juk laiko tėkmėje keičiasi. Tipai tikrai pasikeitė, o kad vėl atgims turgūs, tada nesitikėjau. Bet dabar jie kitokie, "skuduriniai". Kur šiandien rasi tokį gyvulių turgų, kaip kažkada Alytų: atvažiuoji anksti ryte, o ten koks šimtas karvių babilia pro rūką. Ne fotografuoti, o garsinį filmą sukt reikia... Ir Veterinarijos akademijos klinikose, kur dariau savo fotociklą, yra buvę atvejų,

kurie dabar tiesiog nepasikartotų: kolūkio pirmininkas per Kalėdas, įvertęs į roges atveža negalinčią apsisveršiuoti karvę rekordinę.

Dabar atsirado kitos temos, kiti įvykiai. Bet aš nematau tokio "pasiutimo" mūsų jaunojo kartoj. Gal jie tiesiog užaugę kitomis, sotesnėmis sąlygomis ir nejučia to alkio, kurį jautėme mes, kai vien dėl idomesnės parodos ar knygos nusitrenkėdavom į Maskvą, Rygą.

- Jums bepasakojant kaip fotografavote "Kaimo turgus", prisiminiau neseniai matytas įspūdingas Rimaldo Vikšraičio baliavojančių girtų kaimiečių fotografijas. Ar tai reikštų, kad taip smarkiai pasikeitė kaimo žmonės, ar toks autoriaus požiūris? Juk kaimiečiai ne tik geria, bet ir dirba atsiimtą tėvų žemę, kuria naujus ūkius...

- Gal autorius taip protestuoja prieš nužmoginantį girtuokliavimą? Mano kaimiškame cikle buvo daugiau idealizmo, žmogus buvo pasitempęs, nes po turgaus juk eidavo Mišių klausyti, ir tik nuplovęs nuodėmes, kavinėję ir gerkle praskaludavo. Bet toji tema labai svarbi socialinei fotografijai. Dabar aš ruošiu parodą "Prasigėrusi Lietuva", ir R.Vikšraitis jai turi bene daugiausiai darbų. Pastaruosius keletą metų važinėju po Lietuvą su "Ūkininko patarėjo" redakcija ir iš arti pažinau provincijos "nau-

Tik, matote, tuos teigiamuosius aprašinėti arba fotografuoti yra kur kas sunkiau, - tai menų bėda visur.

- Negatyvumas turi kažkokią agresyvaus patrauklumo?

- Gal dėl to, kad tas negatyvumas mums kelia daugiau nerimo? Kai žmogui blogai - ir mums labiau rūpi. Socialinės tradicijos mūsų fotografijoje visada buvo labai gyvos. Pamenu, kaip garsūs rusų fotografai, žurnalistai stebėdavosi: ko jūs trenkiate į tuos kaimus? Eikvojat laiką ir savo pinigų, fotografuojat kažkokius kaimiečius, o ne pramonės laimėjimus.

A. Macijauskas. Iš ciklo "Kaimo turgūs"

mus. Aš jiems atsakydavau: "O kodėl jūs savo griūvančių cerkvių nefotografuojat, ar jums tai nerūpi?"

Toks mūsų požiūris susiformavo gal Buračo įtakoje, o gal

A. Macijauskas. Iš ciklo "Kaimo turgūs"

juosius lietuvius". Mačiau, kaip žmonės, viškuo rizikuodami, kabinasi į gyvenimą. Įsivaizduojat jauną šeimą, kuri už paskutinius pinigų nusiperka 2 tūkstančius viščiukų ir auginą juos dviejų kambarių bute? Jiems pavyko, jie prasimušė. Tokius žmones juk irgi reikia fotografuoti, nes tai ne tik tipas, tai - kaime vykstantis procesas.

ateina net iš knygnešystės laiku.

- O gal tai - tautos genas?

- Ko gero? Mažos tautos, kuri turi išlikti, genas. Jis persmelkia ir mūsų literatūrą, dailę. O juk fotografija augo, brendo, veikiamą jų. Ir tebėra veikiamą, ypač dailės tendencijų. (tęsinys kitame "Kultūros ir meno puslapyje")

- Tokijo Nacionaliniame muziejuje pristatyta paroda "Senovinė japonų skulptūra". Eksponuojamos budistų kultinės skulptūros - medinės, bronzinės, molinės ir dengtos sausu laku. Daugelis skulptūrų pristatomos kaip "svarbus kultūrinis turas".

- Barcelonoje, "Centre de Cultura Contemporania", atidaryta paroda "Kosmosas: nuo romantizmo iki avangardo, 1801-2001". Joje surinkti būdingiausi kosmoso vaizdavimai moderniojoje ir šiuolaikinėje dailėje kartu su moksliniais dokumentais ir meno objektais. C. Friedrich, V. Kandinski, Ch. Miro, Calder, S. Dali, taip pat Ilja Kabakov, Kiki Smith ir Anselm Kiefer pateikia savas pasaulio interpretacijas.

- Paneigusios atkaklius gaudus apie grupės iširimą, "Spice Girls" taps antra grupe po "The Beatles", kuri bus įamžinta Madame Tussaud vaškinių figūrų muziejuje Londone.

- "Rijksmuseum" Amsterdamo eksponuojama 500 objektų iš kolekcijos, tarp jų - stalo sidabras, uostomojo tabako tabokinės, laikrodžiai ir miniatūros.

- Prancūzų kompozitorius Pierre Boulez ir italų dirigentas Riccardo Muti pasidalys 2000-ųjų Wolfo menų premiją. Izraelyje veikiantis Wolfo fondas kasmet skiria 100 tūkst. dolerių premijas mokslininkams ir menininkams. Menų srityje premijos skiriamos architektūros, muzikos, tapybos ir skulptūros atstovams. Premiją įteiks prezidentas Ezer Weizman gegužės 21 d.

- Chicagoje, Dailės institute, pristatyta ekspozicija "Rafaelis ir Tizianas: renesanso portretas" iš Pitti muziejaus Florencijoje kolekcijos.

- Kurkliuose, Anykščių rajone, legendinis profesorius Adomas Levadzė iš Vesticijos (Vokietija) pristatė savo šimtmečio projektą, neseniai atžymėtą "Auksinio Kutulio" premija - "Malūnas/Upelis/Marija", skirtą violai da gamba ir balsui. Atliko Simonita Žvaigždė-Kurkliova. Dėl blogo oro neatvykus Mikerių bosui Raimondo Berkmanini, šią partiją atliko sanskritologas bei Didžiojo Dinozaurio mokins Kazimierz Seibut-Afanasjev iš Totorijos.

- Šimtas impresionizmo, kubizmo ir kitokių šedevrų iš Sankt Peterburgo Ermitažo muziejaus praėjusią savaitę eksponuota Romoje, restauruotose arklidėse, kur kadaise buvo laikomi popiežių žirgai. H. Matisse'o, C. Monet, P. Picaso, P. Gauguino, A. Renoir'o ir P. Cezanne'o kūrinius prieš parodos atidarymą apžiūrėjo popiežius Jonas Paulius II.

- "Metropolitan" operoje įvyko Johno Harbisono operos "Didysis Getsbis" pasaulinė premjera. Dirigavo James Levine, režisavo Mark Lamos.

- Ispanijos kultūros ministerija paskyrė vieną prestižiškiausių pasaulio literatūros premijų - 1999-ųjų Cervanteso premiją - Čilės rašytojui Jorge Edwards. Jo apsakymuose, romanuose ir esė atsispindi šalies politinė istorija.

- "Nuo H.Memlingo iki P. P. Rubenso" Štutgarte, "Staatsgalerie", pristatoma galerijos 60 olandų ir flamandų paveikslų

ŠIAURĖS ATĖNAI

Savaitraštis ne vienai dienai

"Šiaurės Atėnų" kreipimasis

Vilnius, Lietuva, 1999 m. lapkričio 8 d.

Mieli ponai ir ponios, Lietuvos kultūrinei spaudai neabejingi žmonės, "Šiaurės Atėnai" yra plataus kultūrinio spektro, krikščioniškos orientacijos savaitraštis, gvilidenantis įvairias meno kūrybos, filosofijos, kultūrinio paveldo, tautinės ir pilietinės savivokos, žmogaus egzistencijos problemas, siekiantis gyvųjų tradicijų tęstinumo bei atvirą žvilgsniu pasitinkantis naujoves. Savaitraštyje dirbo ir bendradarbiavo daugelis žinomų Lietuvos kultūros žmonių. 2000 metų vasario 7 d. "Šiaurės Atėnai" turėtų švęsti 10 metų sukaktį. Dar po mėnesio, 2000 metų kovo 11 d., visiems sovietinės okupacijos terora įskentusiems brangios sukakties dieną, šviesą turėtų išvysti 500-asis "Šiaurės Atėnų" numeris. Sakoma "turėtų", nes to gali ir

neįvykti.

Liūdna, bet dėl išlikimo kovojančios jaunos valstybės būdžetas nebepajėgia pagelbėti kultūrinei Lietuvos spaudai, taip pat ir "Šiaurės Atėnams". Nuo rugsėjo mėnesio valstybinės subsidijos nutrūko. Nenumaldomai artėja diena, kai redakcijos piniginiai ištekliai išseks, ir nebeliks lėšų sumokėti net už savaitraščio spausdinimą. Ka jau kalbėti apie mažutėlius autorinius atlyginimus redakcijos darbuotojams ir ištikimiems autoriams bei vertėjams.

Keli tūkstančiai Lietuvos ir išeivijos skaitytojų liks be įprasto dvasiai peno, skatinančio laisvą mintį, atskleidžiančio pasaulio filosofijos ir kultūrinės publicistikos lobius, prisidedančio prie krikščioniškųjų vertybių sklaidos visuomenėje, padedančio geriau pažinti kitus

ir save.

Meldžiam Jūsų nuoširdžios aukos, tikėdami, kad tokia pagalba leis išgyventi neramų laikotarpį. Žinome, kad Lietuvai vėl nušvis finansškai geresni laikai, ir kultūrinė spauda galės pailsėti nuo žemiškų rūpesčių naštos. Visa širdimi būsime dėkingi už Jūsų paramą, kuri galbūt padės išgelbėti skaitytojams brangų savaitraštį.

"Šiaurės Atėnų" bendradarbiai, talkininkai ir bendraminčiai:

Alfonsas Andriuškevičius, Gintaras Beresnevičius, Sigitas Geda, kun. Sigitas Jurčys, OFM, Pranas Morkus, Sigitas Parulskis, Linas Paulauskis, kun. Salvijus Pranskūnas, kun. Julius Sasnauskas, OFM, kun. Antanas Saulaitis, SJ, Juozas Šorys, Rūta Trainytė, Jūratė Višockaitė.

Šv. Ignato gatvė Vilniuje

A. Balbieriaus nuotr.

Skaitytojai rašo "Darbininkui"

Dialogai tūkstantmečiui baigiantis

Tūkstantmečio pabaiga. Kaip ir 999 metais, tirštėja apokaliptinė paranoja: su tūkstantmečiu užsibaigs ir pasaulis! Eibė pranašų, tūkstantmetininkų sektos. Girdime, jog pasaulį ima užvaldyti kaukėti šėtono parankiniai. Kad mūsų vienintelė viltis - ypatingai apšviestieji kovotojai.

Mano kaimyniniame kino teatre pasaulį nuo begėdiškai galinčio šėtono išgelbėti stengiasi Arnold Schwarzenegger. Nežinau, ar jam pavyks. Todėl reikia skubėti atsakyti į Viliaus Braženo (V.B.) laišką (*Darbininkas*, 1999.XI.26), kurį iššaukė kovingas pasipiktinimas mano išvaizduotu (o gal ir "susapnuotu") "sorosantaris-to" ir "antisantorsosisto" dialogu (*Darb.*, 1999.X.29). Kadangi atsitiktinai tampame kaimynais "Darbininko" puslapiuose, tuo dialogu norėjau atsiboti nuo jo straipsnių srauto (įsk. ir *Darb.*, 1999.IX.3).

"Kur tas-as šaltinėlis?"

Pradėkime nuo versmės, nuo V.B. "Alma Mater", John Birch Society (J.B.S.). Jam ji "prieš globalinę sovietiją" kovojanti, pavergtą tautas vaduojanti ir tuomi su "lietuviškuoju patriotizmu" susiliečianti organizacija; ją pirmoji užpuolusi JAV komunistinė spauda, o tai prieš J.B.S. "sukėlė" ir JAV liberalus.

J.B.S. ideologines gaires nubrėžė jos ikūrėjas Robert Welch. Anot jo, didžioji dalis JAV vyriausybės jau septintajame dešimtyje buvusi komunistų rankose. Savo knygoje "The Politician" jis tvirtino, jog prezidentas D. Eisenhower, valstybės sekretorius J. F. Dulles, CIA vadovas A. Dulles ir daugelis kitų aukštų pareigūnų yra "komunistų agentai" ar talkininkai. Beliko vienintelė organizacija dar sugebanti sugriauti KP "sąmokslinius tikslus" - J.B.S.!

1958 m. įsteigtoji J.B.S. tuoj ūgtelėjo, jos vardas nuolat skambėjo žiniasklaidoje. Tačiau jos gimdytojo vizijos pradėjo atbaidyti vis daugiau nuosaikesnių jos pasekėjų. Norėdami sumažinti nuostolius, kiti J.B.S. vadovai mėgino kurti nuosaikesnės ir atsakingesnės organizacijos įvaizdį, bent oficialiai atsibodami nuo ją gausiai remiančių ku-klus-klanininkų, rasistų ir antisemitų. (R. Welch 1965 m. aiškino, jog Hitlerį ir nacių partiją sukūrė komu-

nistai, kurie jį apsvaigino narkotikais, idant jis persekiotų žydus...) Nors dalis tų "kovotojų" liko J.B.S. nariais, daugelis ėmė ieškoti "kovingesnių" sambūrių.

Ar J.B.S., kaip tvirtina jos veteranas V.B., tikrai rimta "konservatyvi" organizacija? Pasiklausykime JAV konservatorių. Vienas jų intelektualinių "guru", savaitraščio "National Review" redaktorius W.F. Buckley, Jr., "birčizmą" pavadino "liga", kurios pagrindinis simptomas yra "paranojiškas ir nepatriotiškas niekų tauzėjimas" (*N.R.*, 1965.VIII.21). Panašiai J.B.S. įvertino ir "naujų konservatorių" mėnraštis "Commentary".

Ar J.B.S., kaip teigia V.B., tikrai rimta, veiksminga antikomunistinė organizacija? Nuosaikus respublikonas, Kentucky senatorius Thruston Morton 1965 m. pareiškė: "Šioje šalyje yra trys organizacijos, kurios man, kaip piliečiui, kelia didelių abejonių: Komunistų partija, Ku-Klux-Klan ir John Birch Society... (ju) slapukiškumas".

Karingai antikomunistinė J.B.S. savo struktūra ir taktika labai primena kompartiją: jos liniją nustato centras, nariai nuolat "valomi", ji stengiasi infiltruoti didžiąsias partijas ir sambūrius. Kompartijos kritikai būdavo apšaukiami "reakcionieriais", "kapitalistų įrankiais", etc. J.B.S. kritikai automatiškai pavirsta "kairuoliais", "anti-antikomunistais", "komunistų įrankiais", "liberalinėm žiurkėm" (R. Welch) ir t.t.

(Iš tikrųjų, J.B.S. įsteigimas JAV komunistams buvo "mana iš dangaus". JAV KP ir jos apologetai ėmė visus antikomunistus vadinti "birčininkais", t.y. niekų tauzytojais. Žodžiai kaip "kairė/dešinė", "liberalai/konservatoriai", "kosmopolitai/patriotai" J.B.S. autorių tekstuose naudojami ne kaip istorijoje užgime, laiko ir vietos sąlygojami, nuolat besikeičiantys daugialypiai terminai, bet kaip magiškos formulės, burtažodžiai ar keiksmažodžiai, "gėrio" ir "pikto" sinonimai. (Beje, JAV politinį dialogą panašiai skurdina ir kai kurie liberalai ir "kairieji".) J.B.S. tekstai primena sovietinių "katiušų" ugnį - taikiniai bombarduojami ne faktais, mintimi ar logika, bet tų magiškųjų žodžių krusa.

V.B. taikiklyje - Soros ir A.L.F.

Dažnas V.B. "katiušų" taikiny yra JAV finansininkas George Soros ir jo lėšomis išlaikomas Atviros Lietuvos Fondas (A.L.F.). Žvilgtelkime į kai kuriuos bombarduotojo faktus ir logiką.

1. Soroso įsteigtas Vidurio Europos universitetas (V.E.U.) nebuvo ministro pirmininko V. Klausio išguitas iš Prahos, "kad neapirkinėtų Čekijos intelektualų" (V.B.). Jis persikėlė iš Prahos į Budapeštą, nes Klausio vyriausybė nesilaikė sutarties - apmokėti pusę nuomos už V.E.U. patalpas. V.E.U. ir Prahoje tebeveikiantį Soroso fondą rėmė ir teberemia Čekijos prezidentas Vaclav Havel. Klausio ir Havelio pasaulėžiūros labai skirtingos.

2. "Azijoje Sorosą išgujo Malaizijos prezidentas už valiutos sabotažą" (V.B.). Jo iš Malaizijos išguiti nebuvo įmanoma, nes Soroso fondas ten nebuvo įsteigtas.

3. "Baltarusijos Lukašenka... išgujo Soroso kromelį... Gal jis bandė nupirkti prezidentūrą Lukašenkos oponentui" (V.B.). Tokį argumentą galima pavadinti "Guilt by gal".

4. Anot V.B., (a) tariamas JAV "filantropas" Armand Hammer buvo sovietų agentas; (b) Soros yra užsimaskavęs "labdarys". Taigi, skaitytojau, išvada aiški...

V.B. nepaminėjo akin duriančio fakto, kad Soroso fondas veikia demokratinėse (ar dalinai demokratinėse) šalyse, įskaitant Baltijos valstybes, bet yra stumiamas iš diktatūrinių. Net Lukašenka, Stalino ir Hitlerio gerbėjas, jo taip nepiktina kaip Sorosas. Kaip V.B. neseniai orakuliškai pareiškė, geriau "mūninininkų" (Rev. Moon'o pasekėjų) antikomunistiškas "New York Times", negu

žydų "New York Times". V.B. žino iš kur sklinda didysis pavojus.

Savo dialoge paminėjau A.L.F. leidžiamų knygų įvairybę. V.B. atkirtis: Soroso pinigais nebūtų spausdinama popiežiaus enciklika ar kai kurių "žymių katalikų" knygos. Jo finansinės paramos tikslas esąs "sunaikinti tautos savimone". O į Fondo leidžiamus sovietų uždraustuosius autorius jis numojo ranka sakdamas, jog ir Trockio bei kai kurie Lenino raštai buvo sovietijoje uždrausti. Ergo, skaitytojau.

Taip paaiškėja, jog teisuoliškai pasmerkdamas A.L.F., V.B. (a) net nebandė peržvelgti A.L.F. leidžiamų knygų sąrašo, ir (b) tų uždraustųjų autorių pavardės jam labai mažai tesako. Mano paminėtieji Č. Milošas ir L. Kolakowski labai paveikė ne tik lenkų, bet ir kitus Europos bei JAV intelektualus ir reikšmingai prisidėjo prie pergalės prieš totalitarinę ideologiją.

Soroso Fondas yra pasaulietiška, pluralistinė, liberalinė institucija ir to neslepia; religinių knygų leidyba nėra jos pirminė funkcija. Fondas yra parėmęs ir kai kurių religinių grupių projektus, simpoziumus religiniais, ekumeniniais klausimais (pvz., "Religijų sugyvenimas Lietuvoje", A.L.F. namuose, 1999 lapkr.). A.L.F. valdybai kurį laiką priklausė Katalikų Akademijos pirminkas G. Uždavinsys.

(nukelta į 7 psl.)

VILNIUS

Žiemos kainos pirmyn ir atgal
spalio 1 -- kovo 31
išskyrus kalėdinį laikotarpį

New York	\$406
Chicago	\$450
Seattle	\$560

Plius mokesčiai
Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel: 718-423-6161
800-778-9847
Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
PICK-UP SCHEDULE
JANUARY OF 2000

January 11	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
January 13	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 noon
	Paterson, NJ	3-4 pm
January 14	Philadelphia, PA	12-1 pm
	Baltimore, MD	4-5 pm
January 15	Brooklyn, NY	12-1 pm
January 18	Putnam, CT	2-3 pm
January 25	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
January 27	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
January 28	Philadelphia, PA	12-1 pm
January 29	Brooklyn, NY	12-1 pm

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$368r.t.

One way to Vilnius \$305

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

RigaVen Travel Inc.

• We have GREAT CRUISES •

• Tours to Ireland, Scotland, England and Europe
• Discover Costa Rica •

SPECIAL REDUCED FARES

to VILNIUS

starting at \$406.00

with

"Call for Details"

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706
Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-5164
1-800-291-8311
E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

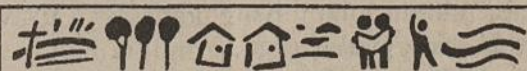
LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- Siuntiniai iš Bostono į Lietuvą su pristatymu į namus po visą Lietuvą
- Pagalba Lietuvai - GIFT OF HOPE
- Pinigų pervedimas į Lietuvą
- Pigios telefono kortelės skambinti į Lietuvą
- Perkraustymo ir asmeninės siuntos (didesniais kiekiais) iš Lietuvos į Ameriką
- Vertimo paslaugos

Pranešame visiems siuntėjams, kad tolimesnės kontenerių į Lietuvą datos ir siuntinių surinkimo datos bus skelbiamos "Darbininko" laikraštyje ir kiekvienas siuntėjas informaciją gaus asmeniškai paštu

ADMINISTRATORIUS NERINGOS STOVYKLAI

leškomas asmuo su profesiniu pasiruošimu ir patirtimi, gerai vartojantis lietuvių ir anglų kalbas ir galintis dirbti ištisus metus.

Neringos stovykla yra Nek.Pr.Marijos Seserų globoje, Vermonto valstybėje; ja naudojasi jaunimas ir suaugę.

Asmenys, kurie domisi šia pozicija prašome kreiptis dabar prisiunčiant savo gyvenimo ir darbo aprašymą ("CV"): Neringos Taryba, 600 Liberty Hwy, Putnam, CT 06260

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-kerių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškai ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilių

* ATM naują mašiną ir korteles

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Prieš pat Kalėdas gavome šį laišką:

**LITHUANIAN CITIZENS SOCIETY
OF WESTERN PENNSYLVANIA
1721-25 Jane Street
Pittsburgh, Pennsylvania 15203**

President: B. S. Burdulis

Charity Committee:

Ruth Burdulis

Agnes Kuzin

Josephine McCloskey

Mathilda Milauskas

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM
DARBININKAS

Gerbiamas Tėve,
Čia pridedamas 1,000 dol. čekis yra auka - parama DARBININKO laikraščiu. Ją skiria Lithuanian Citizens Society of Western Pennsylvania.

Mes kiekvieną savaitę laukiame Jūsų įdomaus laikraščio, pateikiančio daug žinių apie Lietuvą ir apie lietuvių kolonijas Amerikoje.

Linkime linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!
Su Dievu,

(pas.) B. S. Burdulis, President

(pas.) Mathilda Milauskas, Charity Comm.

Priedas: 1,000 dol. čekis

- - Nuoširdžiai dėkojame Lithuanian Citizens Society of Western Pennsylvania nariams ir jų valdybai: prezidentui ir Pagalbos komitetui. Jūsų parama mums tikrai yra labai reikalinga ir ją priimame su nuoširdžia padėka.

Pasaulio čempionas shidokan - pilno kontakto kovinio sporto šakoje Kęstutis Arbočius (deš.) su treneriu Romuladu Navicku (k.) ir jų talkininku Linu Kevličium E. Šulaičio nuotr.

Dialogai tūkstantmečiui baigiantis

(atkeita iš 6 psl.)

A.L.F. parama lituanistikai, istorijos knygoms, vadovėliams, kultūros žurnalams, lietuvių tautosakos studijoms yra nepaprastos apimtys. A.L.F. programos "Švietimas Lietuvos ateičiai" užbaigimas, beveik nutrūkus ir Kultūros ministerijos paramai, šimet nelemtai sutapo su knygų leidybos krize. Tos programos pabaiga Lietuvos kultūrininkai sutiko ne su birčiškai-lukašeniškiu pasitenkinimu, bet su giliu rūpesčiu (*Literatūra ir menas*, 1999.XI.6).

Kas "išganyt" Lietuvą? Ir kaip?

Taip atsitiko, kad Lietuvos nepriklausomybė buvo atgauta tūkstantmečiui baigiantis. Po prasiverčius vartus įnigarmėjo ir tebergama ir įvairiausių išganytų žadėtojai bei pranašai: save "tikruoju tėvu", Kristaus įpėdiniu ir būsimuoju "pasaulio išganytoju" besitituluojantis Rev. Sun Myung Moon; JAV "sutvarkytuoju" ir darbininkų profesinių sąjungų sutramdytoju pasiskelbęs branduolinės energijos apaštalas Lyndon Larouche; žmoniją išganyšančios "scientologijos" pranašas L. Ron Hubbard ir aibė kitų. Jie žino, kad po 50 okupacijos metų "antikomunizmo" šūkiai yra svarbus raktas į lietuvių širdis bei protus, ir todėl trimtuoja apie savo "antikomunistiškiausią" antikomunizmą. (Panašiai tokiais trimitininkais žavėjosi ne vienas JAV lietuvis.) Karštingai besikeičiančio pasaulio, vietinių krizių ir skandalų, kultūrinių ir ūkinių sukrėtimų vėtomai ir mėtomai, beveidžių galybių ir nepermatomų sandėrių stumdomi ir gluminami lietuviai yra palanki dirva tokių svečių simplistiniams receptams, kraują stingdančių sąmokslų teorijoms.

"Globalizmo" pažadai ir pavojai, mažesniųjų tautų likimas besivienijančioje Europoje ir tarptautinių finansų labirintuose, "kosmopolitizmas" ir "tautinė savimonė", atvira ir uždara visuomenė - tai rimti, lietuviams ir nelietuviams gyvybiškai svarbūs klausimai. Tik nesubrendusi tauta juos svarsto burtažodžiais, keiksnojimais ar analfabetizmu.

Patarimas šiais klausimais ir J.B.S. ar A.L.F. besidomintiems: patikrinkite autorių vartojamus terminus, peržiūrėkite "izmus", eikite prie pirminių šaltinių. A.L.F. kasmet spausdina išsamias ataskaitas, atsako į klausimus. Pavartykite J.B.S. tėvo-steigėjo R. Welch'o knygas, organizacijos žurnalą "American Opinion". Nepamirškite žvilgtelėti į J.B.S. kritiką (R. Hofstadter, "The Paranoid Style in American Politics", B.R. Epstein & A. Forster, "Report on the J.B.S. 1966", ir kt.).

P.S. Ką tik sužinojau, kad Arnoldui Schwarzeneggeriui pavyko išgelbėti pasaulį nuo šėtono. Šį sykį. Bus galima atsikvėpti. Bent laikinai.

Net "dviem šriftais" klastingai operuojantis, "liberalinio kelmo" tašytojas, "kosmopolitizmo" į Evangeliją kišėjas, "anti-antikomunistas", etc., ergo "liberalinis žiurkinas", ergo... ad infinitum...

A. Landsbergis

Mokiniai ruošiasi konkursui

LB Švietimo taryba skelbia lituanistinių mokyklų mokiniams dvylikąjį piešinių ir rašinių konkursą. Konkurso taisyklės išsiuntinės mokyklų vedėjoms. Konkursai lavina mokinių vaizduotę ir tobulina lietuvių kalbą. Konkursas priklaikytas pradžios ir aukštesniosios mokyklos mokiniams.

Piešinių konkursas pradžios mokyklai

Konkurso dalyviai yra suskirstyti į 4 grupes.

Pirmąją grupę sudaro vaikų darželis ir I-as skyrius. Jiems pateiktas poetės *Ramutės Skučaitės eilėraštis "Sargis ir vaistai"*. Konkurso dalyviai turi nupiešti ant 8 1/2 x 11 colių dydžio balto popieriaus ar kartoninio popieriaus lapo (posterboard) piešinį. Galima piešti spalvotais pieštukais, kreida, flomasteriais (markers) ar akvarele.

Piešiniai bus premijuojami pagal vaizdą išreikštą eilėraščio grožį ir už estetiką. Piešiniai, neatitinkę konkurso taisyklių, nebus vertinami.

Antroje grupėje dalyvauja 2-4 skyrių mokiniai. Tema: *Adelės Abromaitienės apsakymėlis "Dobilukas ausyje"*. Dalyviai piešinį nupiešia ant 8 1/2 x 11 colių dydžio balto popieriaus lapo ar "posterboard".

Trečios grupės konkurse dalyvauja 5-6 skyrių mokiniai. Tema: *sukurti savo ekslibrisą*. Dalyvaujantiems pateikti pavyzdžiai. Piešimo technika: juodas šratinukas arba flomasteris.

Ekslibrisai bus premijuojami pagal išreikštą kūrybingumą.

Ketvirtoje piešinių konkurso

grupėje dalyvauja 7-8 skyrių mokiniai. Dalyviams reikia *parašyti knygą - sukurti savo pasaką ir ją iliustruoti*. Turi būti bent 5 iliustracijos. Knygelės kietais viršeliais gaunamos LB Švietimo taryboje: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60641. Pasaka turi būti tęsiama iki paskutinio puslapio.

Konkurso dalyviai savo darbus siunčia konkurso vertinimo komisijos pirmininkei Vidai Brazaitytei, 12 St. Moritz Dr. Unit 201, Palos Park, IL 60464.

Piešiniai turi būti atsiųsti ne vėliau kaip iki 2000 metų kovo 31 dienos. Konkurso premijų mėcenatas - prel. Juozas Prunskis.

Rašinių konkursas pradžios mokyklos mokiniams

Rašinių konkurso dalyviai suskirstyti į dvi grupes: pirmoji - 3-4 skyriaus mokiniai, antroje grupėje dalyvauja 5-8 skyrių mokiniai.

Pirmosios grupės mokiniai turi *parašyti pasaką pagal pateiktą paveikslą*. Rašant pasaką būtina parašyti: kas įvyko, kur įvyko, kada vyko, kas dalyvavo ir kaip viskas buvo.

Antrosios grupės dalyviai *sukuria legendą apie bet kurį Lietuvos kunigaikštį*. Rašant legendą būtina parašyti: kas vyksta, kur vyksta, kada vyksta, kaip vyksta.

Antrosios grupės dalyviai suskirstyti į a) t. y. 5-6 skyrių mokiniai, ir b) 7-8 skyrių mokiniai.

Rašinių konkurso dalyviai savo darbus siunčia vertinimo komisijos pirmininkei Renatai Butauskienei, 11805 Jackson

St., Burr Ridge, IL 60521.

Konkurso darbai pasirašomi slaptyvardžiu. Atskirame voke įdedamas lapelis su vardu, pavarde, adresu, telefonu, mokykla ir skyriumi. Ant voko užrašomas slaptyvardis.

Konkurso darbai siunčiami iki 2000 metų kovo 31 dienos.

Rašinių konkursas aukštesniosios mokyklos mokinams

LB Švietimo taryba skelbia rašinių konkursą 7, 8, 9 ir 10 klasių mokiniams. Pateikiamos trys temos.

Pirmoji: *Partizanai - Lietuvos didvyriai Aloyzo Barono romane "Vėjas lekia lyguma"*. Minimie rašytojo A. Barono 10-ąsias mirties metines. Parašyti autoriaus biografiją ir romano ištraukos turinį. Paaiškinti pokario laisvės kovotojų ryžtą, jų sunkią padėtį, nepalaužiamą valią kovojant už nepriklausomą Lietuvą.

Tamą galima praplėsti savo giminių, Lietuvos laisvės kovotojų, prisiminimais.

Antroji tema: *Kuo aš tikiu?*

Trečioji tema: *Pasitikėjimas ir atvirumas*.

Rašinio apimtis turi būti mažiausiai 400 mašinėlė rašytų žodžių. Rašiniai pasirašomi slaptyvardžiu. Atskirame voke įdedamas lapelis su vardu, pavarde, adresu, telefonu, mokykla ir skyriumi.

Konkurso vertinimo pirmininkė Alicija Brazaitienė.

Rašinius siųsti Reginai Kučienei, 13641 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60641-8680.

Piešinių ir rašinių konkurso mėcenatas prel. Juozas Prunskis yra įsteigęs šiam tikslui specialų fondą Lietuvių Fonde. Švietimo taryba dėkinga mėcenatui.

Regina Kučienė,
LB Švietimo tarybos pirmininkė

Dovana Balzeko muziejui

Balzeko lietuvių kultūros muziejus dėkoja Elenai Valiūnienei už muziejui dovanotą jos vyro dr. Juozo Kęstučio Valiūno biustą, kurį sukūrė Vitolis Dragūnevičius 1970 m., ir dr. J. K. Valiūno knygą anglų kalba "Serving Lithuania", kurią išleido Valiūnas Publishing LTD., Southampton, NY, 1988 metais. Biustas bus padėtas muziejaus pagrindinėje salėje, o knyga praturtins muziejaus biblioteką.

Dr. Juozas Kęstutis Valiūnas gimė 1923 m. Kaune. 1941 m. baigė Kauno VIII-ją gimnaziją. Po poros metų pradėjo ekonomikos ir teisės studijas Austrijos Graze, jas tęsė Prahoje ir Wuersburge, o baigė Tuebingeno universiteto daktaro laipsniu 1947 m. 1951 m. emigravo į JAV ir apsigyveno New Rochelle, NY. Amerikoje aktyviai dirbo ekonominėje, tarptautinės prekybos bei politinėje-visuomeninėje srityse. Nuo 1966 m. gruodžio 11 d. dr. J. K. Valiūnas buvo išrinktas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLİK) pirmininku ir šias pareigas ėjo iki 1979 m., kada tapo šios organizacijos garbės pirmininku. Savo 1988 m. išleistoje knygoje anglų kalba dr. J. K. Valiūnas aprašo pastarųjų 50 metų kovos už Lietuvos išlaisvinimą įvykius. Dr. Juozas Kęstutis Valiūnas mirė 1992 m., sulaukęs savo darbo ir troškimų išsipildymo - Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Elenos Valiūnienės dovana praturtino muziejaus kolekcijas ir bus įdomi bei naudinga muziejaus lankytojams.

Karilė Vaitkutė

Almis Gerardas Udrys

Almis Gerardas Udrys, Arūno ir Rūtos (Ruzgaitės) Udryų vidurinis sūnus, 1999 m. gegužės mėn. baigė Hillsdale kolegiją su tarptautinės prekybos specialybe *summa cum laude*. Jis taipogi pasižymėjo kaip geriausias ispanų kalbos studentas. Buvo praleidęs pusmetį Sevilijos universitete Ispanijoje. Šioje Atlanto pusėje atstovavo JAV studentijai LB sąsąkydyje

Talentų vakarai tapo tradicija. Yra vaidinės įvairių pagrindinių rolių dramos spektakliuose, ypač įsimintinas jo pasirodymas operetėje "Oh Boy!".

Wurzburge (Vokietijoje) studijavo vokiečių kalbą. Daug keičia, bene visą Europą jau apžiūrėjęs, organizavęs savo draugams ir šeimos nariams ekskursijas. Šoko dvieiose tautinių šokių šventėse Lietuvoje (su Vasa-

Almis Gerardas Udrys su tėvais

Argentinoje su daina ir gitara ant peties.

Almis dalyvavo Hillsdale kolegijos chore, dažnai atlikdamas solo partijas koncertuose. Balsą lavino pas Melissa Osmond, buvo gavęs smuikavimo bei dainavimo stipendijų. Sėkmingai mokė profesorių vaikus smuikuoti pagal Suzuki metodą. Almisi vyko į Georgia kaip studentų atstovas per Shavano Instituto seminarą. Buvo išrinktas President's Ball "karaliumi" už pavyzdinę mokslą.

Almio kartu su draugais organizuoti Hillsdale kolegijoje

rio 16-osios gimnazija ir su Detroito sambūriais). Dirbo ir kaip pranešėjas Detroito lietuvių radijuje, kai tik turėdavo laiko.

Šiuo metu Almisi ruošia magistrą iš Public Policy su pilna stipendija Pepperdyne universitete Malibu, Kalifornijoje, šoka tautinius šokius su L.A. grupe ir prisideda prie jaunimo mėgiamo stovyklų darbo Santa Barbaros kalnuose. Didelis būrys Almio draugų bei šeima linki jam nepasiduoti profesijos kopimo laipsniuose bei bendruomeniniuose darbuose!

Rūta Udrinė

Ir vėl prašymas

Sunku šiomis dienomis prašyti, nes visi pavargę duoti. Ar parama nueina į geras rankas, ar ji prasminga? Tai didžiausias davėjų rūpestis. "Pasaulio lietuvis" - žurnalas, vienas iš geriausių aprašančių pasaulio išeivijos veiklą. Jis skaitomas ir pageidaujamas nuošalių Lietuvos mokyklų, kurių yra apie 50, išbarstytų po visą Lietuvą. Kviečiame mūsų visuomenę

paremti šio žurnalo prenumeratą, užsakant jį vienai ar kelioms mokykloms.

Jeigu norite užsakyti konkrečiai mokyklai, kreipkitės į Joną Kunčą, tel. (718) 847-8769. Metinė "Pasaulio lietuvis" prenumerata 35 dol. Čekius rašyti: *Lithuanian American Community*, ir siųsti: 87-34 113 St., Richmond Hill, NY 11418.

Jubiliejinės žaidynės Baltimorėje

Jubiliejinės 50-tos Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks 2000 m. gegužės 5-7 dienomis Baltimorėje, MD. Visuotinio ŠALFASS-gos suvažiavimo šitarimu ir ŠALFASS-gos Centro valdybos pavedimu žaidynės vykdys Baltimorės Lietuvių Atletų klubas. Programoje numatoma vyrų, moterų, jaunių A ir mergaičių A krepšinio

nis, vyčių ir moterų tinklinis, stalo tenisas, šachmatai, plaukimas, kėgliavimas, raketbolas ir rankos lenkimas. Galutinė programa bus paskelbta greitai laiku. Informacija: *Viktoras Sajauskas*, 9184 Windflower Dr., Ellicott City, MD 21042. Tel. 410-418-8344. Faksas: 410-418-5525. E-mail: rsajauskas@msn.com

Jaunučių krepšinis Hamiltone

2000-ųjų metų ŠALFASS-gos jaunučių krepšinio pirmenybės vykdys Hamiltono LSK Kovas 2000 m. birželio 3 ir 4 d. Hamiltone, Ont. Varžybos vyks šiose berniukų ir mergaičių klasėse: B (1984-85 m. gimimo), C (1986-87 m.), D (1988-89 m.),

E (1990-91 m.) ir F "molekulių" (1992 m. ir jaunesnių). Informacija: *Arvydas Šeštokas*, 1411 Winterbourne Dr., Oakville, Ont. L6J 7B5. Tel. 905-829-2289. Faksas: 905-829-5641. E-mail: asestokas@aol.com

ŠALFASS-gos Centro valdyba

A. + A.

VYTAUTUI GALINIUI

mirus, širdingai užjaučiame jo seserį DANUTĘ ir jos vyrą ALGIRDĄ ŠILBAJORIUS bei visus gimines ir artimuosius. Reiškiame užuojautą ir dalinamės jų netekties liūdesiu.

"SIETYNAS"

Daytona Beach, Florida

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Email: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Kardinolas John O'Connor, New Yorko arkivyskupas, švenčia 80-ąjį gimtadienį sausio mėnesį. Ta proga sausio 16 d., 10:15 val. ryto Šv. Patricio katedroje kardinolas, drauge su New Yorko vyskupais, koncelebruos šv. Mišias. Lietuvių išeivijos vyskupas **Paulius A. Baltakis, OFM**, taip pat dalyvaus šių Mišių koncelebravime.

Prof. dr. Justino Pikūno, buv. Ateitininkų Federacijos pirmininko, pagerbimas rengiamas jo 50 metų akademinės/kūrybinės veiklos sukakties proga š. m. sausio mėn. 15 d. Dievo Apvaizdos parapijoje, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI 48034. 10:30 val. šv. Mišios, 12 val. - pagerbimo programa.

Apiešimo par. žinios

Sausio 9 d. per 11 val. lietuviškas mišias vėl bus pravesta programa **"Žodžio liturgija vaikams"**.

Pliemenėlių mišios gruodžio 24 d. 10 val. vak. sutraukė daug žmonių, bažnyčia buvo artipilnė. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM. Evangeliją angliškai paskaitė ir susirinkusius pasveikino administratorius mons. D. Cassatto, Kun. Vyt. Palubinskas klausė išpažinčių ir padėjo dalinti komunią. Gražiai giedojo parapijos choras, vad. Astos Barkauskienės. Po mišių parapijos salėje vyko vaišės, kurias paruošė parapijos Taryba.

"Vyskupo Informacija"

Vyskupo P. A. Baltakio, OFM, leidžiamas žiniaraštis, 1999 m. Kalėdų laida (Volume 14, Nr. 2), buvo išsiuntinėtas gruodžio mėn. pradžioje. Šiame numeryje rašoma: *Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II malda švenčiant 2000 metų jubiliejų: Lietuvos vyskupų Ad Limina vizitas Vatikane; Mūsų šeimose (žinios apie lietuvių kunigus); Šių metų išeivijos kunigų sukaktys; Amžiną atilsį vyskupui Antanui Deksnui; Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkų suvažiavimas; Žinios iš Lietuvos; Ivaizdų žinios; Mirusieji užsienio kunigai.* Žiniaraštis išeina ir anglų kalba *"Bishop's Brief"* pavadinimu. Abu žiniaraščius redaguoja Algirdas Šilbajoris, 102 Cotton Seed Trail, Ormond Beach, FL 32174. Žiniaraščiai siuntinėjami visiems Vyskupo Fondo rėmėjams, kunigams, organizacijoms bei pareiškusiems norą juos gauti. (Rašykite: Bishop's Fund, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Pažymėkite, kokia kalba norėtumėte jį gauti.)

Lietuvių Fondas Lithuanian Foundation

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (630) 257-1616
Fax: (630) 257-1647

suprasdamas sunkią lietuvių išeivijos spaudos leidimo padėtį ir įvertindamas jos reikšmę Lietuvių Fondo augime bei įnašą lietuvių išlaikymui išeivijoje, 1999 m. gruodžio 9 d. **DARBININKUI** paskyrė 3,500 dol. paramą.

DARBININKO leidėjai ir administracija nuoširdžiai dėkoja už paramą.

Ambas. Kazys Lozoraitis apie iškilmes Romoje

Lietuvos Ambasadorius prie Šv. Sosto Kazys Lozoraitis, atsakydamas į keletą "Kauno dienos" korespondentės Birutės Garbaravičienės klausimų, 1999 m. gruodžio 27 d. pasakoja apie Romos miesto pasirošimą jubiliejiniais metams, Kalėdas Romoje ir apie nostalgiją, prisiminus Pirmosios Nepriklausomybės laikotarpio Kalėdas Kaune. Čia pateikiame ištrauką iš straipsnio.

Butlejus Šv. Petro aikštėje Romoje

Radio Vaticana nuotr.

Šiais metais Kalėdos Romoje tikrai ypatingos, nes jų išvakarėse prieš Bernelių Mišias Šv. Tėvas iškilmingai pradėjo dutūkstantuosius krikščionybės metus. Jubiliejiniai šventieji metai prasidėjo tą akimirka, kai Popiežius Šv. Petro bazilikos prieangyje atidarė Šventąsias duris ir pirmasis per jas peržengė. Suprantama, kad tą vakarą ir Kalėdų dienos vidurdienį, kai Popiežius iš Šv. Petro bazilikos centrinio balkono tarė kalėdinį žodį ir suteikė Apaštalinį palaiminimą *Urbi et orbi* - "Romos miestui ir visam pasauliui", milijonų žmonių žvilgsniai ir mintys tikrai buvo nukreipti į Romą. Tikiuosi, kad ir Lietuvos žmonės galėjo per televiziją stebėti šias iškilmes, o kai kurie patys atvyko į Romą. Aš tose iškilmėse oficialiai atstovavau Lietuvai tarp daugiau negu 160 pasaulio valstybių diplomatinio atstovų.

Roma jau seniai ruošiasi šventiesiems metams, kurie, kaip žinoma, skelbiama kas 25-eri metai. Šį kartą jie vadinami jubiliejiniais, nes minimas krikščionybės dutūkstantmetis. Besiruošiant jubiliejui buvo restauruotos visos Romos bažnyčios, ižymesni paminklai, naujai išgrįstos ir apšviestos kai kurios gatvės ir aikštės. Ypač išpuodingai atrodė restauruotas Šv. Petro bazilikos fasadas, atkūrus jo originalias šviesias spalvas. Restauravimo darbai Romoje Italijos valdžia paskyrė kelis milijardus dolerių. Taigi Roma pasirodo visu savo grožiu. Tikėtina, kad jo neaptemdys milijonų maldininkų ir turistų antplūdis. Numatoma,

kad per dutūkstantuosius metus į Romą jų atvyks daugiau negu 20 milijonų. Šis žmonių antplūdis, be abejonės, sukels miestui nemažai problemų ir galbūt užgoš šventųjų metų dvasinę prasmę. O juk esminė jų reikšmė kaip tik ir yra dvasinė. Šventųjų metų tikslas yra ne vien paminėti žmonių istorijoje svarbiausią datą - Kristaus gimimo dutūkstantmetį, bet taip pat paskatinti kiekvieną žmogų giliau apmąstyti Kristaus atėjimo į pasaulį reikšmę ir ją suvokus naują linkmę pakreipti savo gyvenimą ir bendravimą su kitais žmonėmis. Šventieji metai kviečia žmones dvasiškai atsinaujinti, atsiverti krikščionybės skelbiamoms vertybėms, laiduojančioms pagarbą žmogui, teisingumą, santarvę. Stebint pasaulyje tebevykstančius kruvinus konfliktus, žvelgiant į tai, kas vyksta aplink mus - nesiliaujanti priešiška vienu kitais, žmogaus orumo ir jo teisių nepašalinama, darosi aišku, kad žmonijai reikia pakeisti savo elgesį.

Į Jūsų klausimą, ar Kalėdos Romoje yra ypatingesnės negu kituose kraštuose manysčiau, kad Kalėdos Romoje iki šiol nebūdavo kažkuo ypatingesnės negu kitur. Kalėdų metas Romoje, kaip ir kitur, dvelkia šventiška nuotaika, gatvės specialiai dekoruojamos, apšviečiamos, į miesto centro parduotuves plūsta minios žmonių, dovanų papročio apsaugintų. Pasilgstama ramybės, dvasingumo, įprasminančio Kalėdas. Be to, Romoje trūksta ... kalėdinio sniego, skukeliančio kalėdinę nuotaiką ir ramybę.

Kalėdos Romoje man yra išskirtinės tuo, kad būdamas Lietuvos atstovu prie Šv. Sosto turiu privilegiją atstovauti savajam kraštui Bernelių Mišiose, kurias Šv. Petro bazilikoje aukoja Popiežius. Nors Mišios vyksta didingoje ir puošnioje bazilikos aplinkoje, jos nepaprastai dvasingos ir kiekvienam dalyviui palieka neišdildomą išpuolį. Šiaip jau Kalėdas švenčiame šeimos aplinkoje ir artimų bičiulių būryje.

O į klausimą, kokios Kalėdos būdavo Lozoraičių šeimoje, turiu pasakyti, kad su didele nostalgija prisimenu Kūčių vakarą mūsų namuose Kaune, Donelaičio 32 (dabar 58), kai prie mano motinos parengto Kūčių stalo susėdavo gana gausūs Kaune gyvenę mūsų šeimos nariai - Lozoraičiai ir iš motinos pusės gauseni Matulaičiai. Būdavo ruošiami tradiciniai lietuviški kalėdiniai patiekalai, o po vakarienės visi susirinkdavo prie Kalėdų eglutės, kur vaikams buvo dalijamos dovanos. Kai su broliu Stasiu buvom maži, dovanas atnešdavo Senelis Kalėda, kuriuo kartą buvo ir mano tėvas. Tačiau jam nelabai sekėsi būti Kalėda kad ir dėl to, kad tuo metu jis dar buvo per jaunas senelio vaidmeniui. Mes tuoj jį atpažindavom ir po to pradėjome truputį abejoti Senelio Kalėdos buvimu. Kalėdos Kaune iki mūsų išvykimo į Romą siejasi su pačiu laimingiausiu, deja, neilgu mūsų šeimos gyvenimu laikotarpiu nepriklausomoje Lietuvoje. Tų laikų šviesūs prisiminimai mūsų šeimoje visuomet liko gyvi.

Brolių Paulių Gaidį, 91 m. amžiaus.

Velionis buvo gimęs 1908 m. Gardino apylinkėje. Atvykęs į Lietuvą ir jausdamas pašaukimą į dvasinį luomą, Paulius įstojo į Saleziečių vienuoliją. Studijoms jis buvo išsiųstas į Italiją ir Venesuelą (1930 - 1942), bet vėliau dėl asmeninių priežasčių išstojo iš saleziečių ir atsisakė pažengusių studijų ir kunigus. 1950 m. vasarą Paulius buvo priimtas į lietuvių pranciškonų vienuolyną. Kadangi buvo gerokai prasilavinęs (pvz., jis laisvai vartojo 7 ar 8 kalbas), jo sugėbėjimai dažniausiai reikėsi "Darbininko", "Aidų" ar "Varpelio" administracijose arba vienuolynų raštinėse. Tačiau jo didžiausias džiaugsmas buvo eiti Bažnyčios tarno - zakristijono pareigas.

Br. Paulius buvo smulkaus sudėjimo ir ne per stipriausios sveikatos. Jis buvo perkeltas į vienuolyną Floridoje, bet sveikata negėrėjo. Kadangi jam reikėjo

nuolatines specialios priežiūros, Br. Paulius buvo grąžintas į Maines valstiją ir patalpintas netoli vienuolyno esančiose York Manor ir Southbridge Rehab and Living Center slaugos įstaigose. Jose jis buvo globojamas apie 7 metus. Jis mirė S.R. ir L.C. slaugos namuose.

Br. Paulius buvo ypatingas žmogus. Tai buvo, sakyčiau, tikras perfekcionistas: viskas turėjo būti savo vietoje, darbas turėjo būti atliktas tuoj pat, pažadas iki raidės išpildytas, dulkė nušluostyta. Tokia savybė gali būti didžiulis turtas, bet kai kada, ypač vyrų vienuolyne, tai gali būti ir nemažas išbandymas sau ir kitiems. Br. Paulius tai labai jautė ir dėl to nemažai trėkė. Visus savo charakterio trūkumus, jei kokių nors ir turėjo, jis bandė kompensuoti savo sąžiningumu, darbštumu, pamaudumu ir kantrumu dešimtmečius besitęsusiame ligose. Meldžiame Br. Pauliui Amžino Atilsio.

B. P.

SKELBIMAI

Tik 33 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 8,9 cento - JAV. Pigu. Patrauklu. Patikima. Jokių mėnesinių mokesčių. Tarptautinė telefono bendrovė IE COM aptarnauja lietuvių nuo 1983 metų. Teiraukitės lietuviškai 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuviai, lauko priežiūros darbų (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokėstis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

Kerpu, šukuojų, darau cheminius ir pusmetinius sušukavimus. Moterims, vyrams ir vaikams. Dirbu savo ar klientams pageidaujant jų namuose. Kainos žemesnės už amerikietiškas kainas. Regina Savickaitė-Bork, 84-20 96th Street, Woodhaven, NY. Tel. (718) 805-3612. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS

patikimai ir garantuoti

** keičia vizas J1, B1 - B2 į F1 arba L1;

** padeda gauti Social Security su leidimu dirbti;

** ruošia visus pakvietimo dokumentus;

** K-1 & K-2 vizos iš Lietuvos.

Dėl papildomos informacijos teiraukitės telefonu nuo 13 val.: 212-725-8807. (sk.)

Dar yra likusių "Darbininko" kalendorių. Kas norėtų jų gauti, prašom skambinti Administracijai darbo valandomis tel. (718) 827-1351.

Naujiems skaitytojams DARBININKO prenumerata tik 25 dol. metams. Rašykite:

Darbininkas

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytoja pasiekia per 7 dienas. Išaugus pašto ir leidbos išlaidoms, "Lietuvos aido" metinė prenumerata JAV kainuoja: metams - 360 dol.; pusei metų - 180 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aido" vardu ir siunčiami: "Lietuvos aidas", Maironio 1, Vilnius 2710, Lithuania. Tel. 610-544, Fax. 224-876.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojų:

A. A. Juzės Jurkevičienės atminimui - 620 dol. Žiūr. aukotojų sąrašą šio puslapio antroje skiltyje.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers

361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **sausio 15 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. p.p. Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - tel. 1-888-205-8851.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,

4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

tel. (773) 838-1050.

Mirė pranciškonas Br. Paulius Gaidys, OFM

Esam prieš pat Kalėdas, bet žiema Kennebunkporte, ME, vis dar nepasirodžiusi - nebuvo nei audrų, nei šalčių, nei sniego.

Tačiau mirtis pranciškonų vienuolynė šiais metais buvo dažna viešnia. Pasišaukusi net keturis kunigus (Antaną Prakapą, 77 m. amžiaus, Kornelijų Bučnį, 72 m. amž., Robertą Barberį, 65 m. amž., ir Robertą Des Roches, 66 m. amž.), ji ankstyvą rytą gruodžio 18 d. pasikvietė ir penktą narį -